

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

„Mokinių gebėjimų atskleidimo ir jų ugdymo sistemos plėtra“

Nr. 09.2.2-ESFA-V-707-04-0001

Projektas finansuojamas Europos socialinio fondo lėšomis

VEIKSMO TYRIMO ATASKAITA

Parengė:

Sigita Girdzijauskienė

Kęstutis Dragūnevičius

Dalia Nasvytienė

Vilnius
2023 m.

TEORINĖS VEIKSMO TYRIMO PRIELAIIDOS

Kiekvienas vaikas nusipelno kasdien mokykloje išmokti ko nors naujo; šiuo požiūriu išskirtinių gebėjimų vaikai niekuo nesiskiria nuo kitų vaikų. Mokykla taip pat turėtų būti vieta, kur yra suprantami ir tenkinami visų vaikų socialiniai ir emociniai poreikiai. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, pagrindinis švietimo bendruomenės dėmesys buvo skirtas mokymosi sunkumų patiriantiems vaikams, visiškai pamirštant tuos mokinius, kurie dėl savo gebėjimų gali arba galėtų demonstruoti didelius pasiekimus. Kalbant apie šią grupę vaikų reikia išskirti keturias pagrindines temas: šios grupės vaikų apibrėžimas, jų atpažinimas, ugdytas ir pagalba savo gebėjimų nerealizuojantiems mokiniams.

Apibrėžimas

Šiai grupei priskiriami vaikai įvardijami skirtingais pavadinimais švietimo dokumentuose, jau nekalbant apie mokslinę ar švietimo specialistams skirtą metodinę literatūrą. Atkreipiant dėmesį į skirtingus aspektus šie mokiniai įvardijami kaip DMP, talentingi, išskirtinių gebėjimų, kūrybiški, aukštų pasiekimų ir t.t. vaikai. Tokia sąvokų gausa ne tik apsunkina sutarimą, kiek tokių mokinių yra, bet ir kaip juos atpažinti bei ugdyti. Vis dažniau mokslininkų ir praktikų diskusijose išsakoma mintis, kad šioje srityje reikia kalbėti ne apie tam tikrą savybių rinkiniu pasižyminčius vaikus ar tam tikro lygio intelektinius gebėjimus, bet apie mokymosi potencialą, kuris tam tikromis sąlygomis gali būti sėkmingai plėtojamas.

Lotyniška žodžio „potencialas“ reikšmė įvardija vidinę jėgą ar galią, kuri gali būti vystoma iki puikaus rezultato ar maksimalios naudos. Edukaciniame kontekste tai reiškia kognityvines ir nekognityvines prielaidas, tikėtinai lemiančias aukštus vaiko pasiekimus, puikius mokymosi rezultatus. Kognityvinių veiksnių grupę reprezentuoja aukštas vaiko intelektinių gebėjimų lygis, informacijos apdorojimo sparta bei tikslumas, o nekognityviniai veiksniai apima vaiko asmenybės ir emocinio reagavimo savybes, mokymosi aplinkos ypatybes. Heller (2004) nuomone, vaiko gebėjimų plėtotę skatina veiksminga streso įveika, pasiekimų motyvacija, efektyvios mokymosi strategijos, palanki klasės ir šeimos atmosfera. Austrų psichologai teigia, kad kiekviename asmenyje slypi bendras ar specifinis potencialas tam tikrai sričiai, kurį reikia laiku ir tiksliai atpažinti bei išvystyti (Weilguny ir kt., 2013). Taigi šia prasme teisinga sakyti, kad „kiekvienas vaikas turi gebėjimų“, tačiau svarbu patikslinti: kokios srities? kokio lygio? kada, kur ir kaip jie išryškėja? Intelektiniai gebėjimai ne visuomet akivaizdūs, nebūtinai pasireiškia aukštais akademiniais pasiekimais. Daug pasiekti gali ir vidutinių gebėjimų vaikas. Gebėjimų raidos prognozė yra visada tikimybinė. Kartą atpažinus didelius gebėjimus pravartu nuolat sekti jų lygio dinamiką. Taigi praktiškai naudinga apie mokymosi potencialą mąstyti vyksmo ar proceso, ne stabilios savybės sąvokomis, ir matyti visumą – vaiko gebėjimų profilį, pažinimo procesų ir emocinio pasaulio sąveiką, mokyklos kultūros ir šeimos prioritetus. Didelis mokinio mokymosi

potencialas bus plėtojamas, jei vaikas turės pakankamai aukštą intelektinių gebėjimų lygį, pasižymės noru bei motyvacija vystyti savo pajėgumus ir jam bus sudarytos sąlygos tai atlikti.

„Didelio mokymosi potencialo“ apibūdinimas apima šias mokinių grupes:

- Talentingus mokslui mokinius, turinčius išskirtinių akademinių pasiekimų.
- Gabius mokinius, kurių intelektinių gebėjimų lygis yra labai aukštas (individualiai atlikusių standartizuotus intelekto testus intelekto koeficientas yra du standartiniai nuokrypiai ar daugiau nei vidurkis). Tokie vaikai lenkia arba pajėgūs pralenkti panašios patirties ir aplinkos bendraamžius savo vienos ar kelių mokslo sričių akademiniiais pasiekimais (Gabių ir talentingų vaikų paieškos, atpažinimo sistemos sukūrimo ir mokyklų šiems vaikams prieinamumo didinimo 2014–2016 metų veiksmų planas, 2014). Pastarasis apibūdinimas atskiria du gabių vaikų pogrupius:

- Gabius ir talentingus mokinius. Jie turi labai aukštą intelektinių gebėjimų lygį ir pralenkia bendraamžius savo pasiekimais.

- Gebėjimų nerealizuojančius gabius mokinius. Tai mokymosi sunkumų turintys vaikai, kuriems apribojamos galimybės realizuoti savo gebėjimus įsisavinant Bendrojo ugdymo programas dėl nepalankios kultūrinės, kalbinės, pedagoginės, socialinės ir ekonominės aplinkos ar susidariusių aplinkybių. Šie mokiniai turi labai aukštą intelektinių gebėjimų lygį, bet nepasižymi aukštais pasiekimais (Dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, grupių nustatymo ir jų specialiųjų ugdymosi poreikių skirstymo į lygius tvarkos aprašo patvirtinimo,

- Mokinius, kurie, mokytojų nuomone, pasižymi didelį mokymosi potencialą rodančiomis savybėmis, tačiau neturinčius išskirtinių akademinių pasiekimų ir intelektinių gebėjimų.

Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių atpažinimas

Siekiant laiduoti prieinamumą, socialinį teisingumą ir tęstinumą, mokyklos turi tapti pasirengusios ugdyti įvairių gebėjimų ir poreikių vaikus, sukuriant ir išplėtojant paramos ir didelį mokymosi potencialą turintiems vaikams sistemą. Tačiau prieš ugdant šiuos vaikus, juos reikia atpažinti, o atpažinus – nustatyti jų potencialo kryptį ir taip tikslingai ugdyti jų gebėjimus. Nedaugelis išskirtinių vaikų ugdymo sričių yra tokios prieštaringos ir svarbios kaip tinkamas gabių vaikų atpažinimas. Ginčai kyla dėl visų vaikų identifikavimo privalumų ir trūkumų, taip pat dėl įvairių politinių klausimų. Tačiau nustatymas išlieka labai svarbus siekiant užtikrinti, kad vaikai gautų paslaugas, kurių jiems reikia, kad galėtų sėkmingai mokytis mokykloje. Pagrindinis didelio mokymosi potencialo mokinio atpažinimo tikslas yra nustatyti mokinio ugdymosi poreikius ir galimybe tam, kad parinkti tinkamą ugdymo formą, ar suteikti reikiamą pagalbą ir taip padėti realizuoti turimą potencialą.

Didelį mokymosi potencialą turinčių vaikų įvertinimo taktika priklauso nuo šalyje patvirtinto šių vaikų apibrėžimo bei švietimo politikos prioritetų. Paskutinįjį dešimtmetį pasaulyje įsigali praktika, kad

didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių atpažinimui neužtenka vieno kriterijaus, o naudojami instrumentai turi būti nešališki skirtingomis mokinių grupėms. Atpažįstant ir įvertinant didelį mokymosi potencialą turinčius vaikus, bendradarbiauti turi vaiko mokytojai, psichologai ir vaiko tėvai (globėjai). Taigi, geriausia identifikavimo praktika remiasi keliais kriterijais, pagal kuriuos ieškoma gabių ir talentingų mokinių. Keli kriterijai apima:

- pažintinių gebėjimų, akademinį pasiekimų, veiklos įvairiose aplinkose, interesų, kūrybiškumo, motyvacijos, mokymosi ypatumų ir (arba) elgesio rodiklius;
- kelis informacijos šaltinius (pvz., testų rezultatus, mokyklinius pažymius, klasės auklėtojų, specialybės mokytojų, konsultantų, tėvų, bendraamžių ir pačių mokinių komentarus);
- kelis laikotarpius, siekiant užtikrinti, kad mokiniai nebūtų praleisti per "vienkartines" identifikavimo procedūras, kurios dažnai atliekamos antros ar trečios klasės pabaigoje.

Veiksmo tyrime didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių atrankos tvarka yra tyrimu grįstas, daugiapakopis planas, kai, sujungiant kelis informacijos šaltinius apie vaiką, priimamas sprendimas dėl jo tolesnio ugdymo. Sprendimas ir siūlymas rinktis modulį priimamas remiantis:

- vaiko pasiekimais;
- vaiko intelektualiais gebėjimais;
- vaiko mokymosi veiklos ir asmeninėmis savybėmis.

Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių atrankos procedūra skirta atrinkti tikėtinais didelį mokymosi potencialą turinčius mokinius. Vaiko atrankos procedūra pradedama tik gavus tėvų (globėjų) sutikimą. Atrankoje dalyvauja visi klasėje besimokantys vaikai. Atrankoje taikomi kriterijai buvo nustatyti 2–8 klasių mokiniams. Mokykloje priėmus sprendimą vykdyti didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių atranką dalyvauti praturtintose ugdymo programose, mokslo metų pabaigoje apie kiekvieną vaiką surenkama

tokia informacija:

- Cattello fluidinio intelekto testo (CFT 20-R) IQ balas.
- Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (NMPP) matematikos (2, 4, 6 klasėse), skaitymo (2, 4, 6 klasėse), rašymo (2, 4, 6 klasėse), pasaulio pažinimo (4 klasėje) mokinių surinktų taškų dalis procentais pagal kognityvinių gebėjimų (4, 6 klasių Rašymo vertinimo kriterijų) grupes.
- Metiniai mokinio pasiekimai.
- Vaiko gabumų rangavimo klausimynų rezultatas.
- Mokinių nominavimo anketos rezultatas.

Kelių kriterijų taikymas nereiškia, kad norint būti pripažintam turinčiu didelį mokymosi potencialą, reikia įveikti daugybę kliūčių. Turime ieškoti mokinių, turinčių išskirtinį potencialą, įvairiais būdais ir įvairiais laikotarpiais, siekdami užtikrinti, kad nė vienas vaikas, kuriam reikalingos tinkamos ugdymo paslaugos, nebūtų praleistas. Duomenys, surinkti taikant daugybę kriterijų, rodo, kad

mokiniui reikia paslaugų. Šie rodikliai dažnai būna skirtingo stiprumo ir gali skirtis priklausomai nuo konkrečių matuojamų sričių. Pavyzdžiui, mokinys gali būti gabus matematikai, bet negabus skaitymui ir rašybai, ir dėl to netikslinga sumuoti ar derinti informaciją. Tinkamai naudojant nė vienas kriterijus neturėtų trukdyti nustatyti, kad mokinys turi didelį mokymosi potencialą; tačiau bet kuris atskiras kriterijus, jei jis yra pakankamai stiprus, gali rodyti, kad reikia teikti paslaugas.

Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių ugdymas

Ugdymo principai remiasi idėja suteikti vaikams tai, ko jiems reikia, kad jie būtų sėkmingi ir pasiektų bet kokią savo svajonę (Tyler, 1949). Kitaip tariant, ugdymas turi būti orientuotas į įvairius mokinių poreikius. Todėl svarbu, kad mokytojai vienodai visiems vaikams sudarytų ugdymo galimybes, kurios padėtų jiems realizuoti savo potencialą. Didelį mokymosi potencialo turinčių mokinių atpažinimas ir įvertinimas atliekamas tik tam, kad būtų nustatytos vaiko stipriosios pusės (galios) ir pagal tai nustatyta ugdymo forma bei turinys.

Šie vaikai turėtų mokytis iš mokytojų, kurie yra pasirengę įgyvendinti tinkamą ugdymo programą, naudodami veiksmingiausias, ši mokymąsi užtikrinančias strategijas. Didelį mokymosi potencialą turintiems vaikams gerai sekasi tada, kai juos moko mokytojai, kurie supranta, kuo jų mokymasis ir socialiniai bei emociniai poreikiai skiriasi nuo jų bendraamžių, ir žino, kaip tuos poreikius tenkinti.

Į didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių ugdymo turinį įtraukti šiems mokiniams skirti specialūs moduliai, kurie pagilina, praplečia, pakeičia ir papildo mokymąsi už standartinės mokymo programos ribų. Šiose veiksmo tyrime dalyvavusiose mokyklose mokiniams nuo 3 iki 8 klasės buvo siūlomi lietuvių kalbos, matematikos ir integruotas gamtos mokslų modulis. Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių ugdymas prasideda nustačius jo potencialą, interesus, motyvaciją, poreikius ir kt.

Nustačius, kad mokinys turi didelį mokymosi potencialą, tačiau nerealizuoja savo gebėjimų ir to priežastis, sudaromas individualus pagalbos planas, kur gali prireikti ne tik mokytojų, bet ir švietimo pagalbos specialistų paslaugų. Tik pašalinus gebėjimų nerealizavimo priežastis ir įveikus mokymosi spragas, gebėjimų nerealizuojančius vaikus galima traukti į didelio mokymosi potencialo vaikų veiklas ir programas.

Labai svarbu nustatyti konkrečius programos tikslus, kuriais remiantis priimami mokymo ir mokymo(si) sprendimai. Šie ugdymo tikslai nurodo, kokių išmatuojamų mokinių rezultatų tikimasi įgyvendinant ugdymo programą. Be besimokančiųjų rezultatų dokumentavimo neįmanoma pagrįsti mokinių pažangos ir programos efektyvumo ar argumentuoti jos tobulinimą.

Veiksmo tyrimo tikslas – įvertinti didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių atrankos, taikant daugiakriterinę atrankos procedūrą, efektyvumą ir trijų dalykų specialiųjų modulių ugdymo ypatumus.

TYRIMO METODOLOGIJA

Tyrimo dalyviai

Veiksmo tyrime dalyvavo 10 mokyklų. Jų sąrašas pateikiamas 2.1. lentelėje

2.1. Veiksmo tyrime dalyvavusių mokyklų sąrašas

1	Druskininkų „Atgimimo“ mokykla pagrindinė mokykla
2	Kaišiadorių r. Rumšiškių Antano Baranausko gimnazija
3	Kauno r. Ringaudų pradinė mokykla
4	Kauno T. Ivanausko progimnazija
5	Panevėžio „Saulėtekio“ progimnazija
6	Radviliškio Vinco Kudirkos progimnazija
7	Šiaulių r. Kuršėnų Pavenčių mokykla-daugiafunkcinis centras
8	Vilkaviškio pradinė mokykla
9	Vilniaus „Žiburio“ pradinė mokykla
10	Vilniaus Emilijos Pliaterytės progimnazija

Visų mokyklų 2 – 7 klasių mokinių tėvams buvo išdalyti informuoti sutikimai. Bendras tyrime dalyvavusių mokinių, kurių tėvai pasirašė, kad sutinka jog jų vaikai dalyvautų tyrime skaičius pateiktas 2.2. lentelėje.

2.2. Veiksmo tyrime dalyvavusių mokinių skaičius.

	Mergaitės		Berniukai		N
	n	%	N	%	
2 klasė	260	47,2	291	52,8	551
3 klasė	262	51,5	247	48,5	509
4 klasė	162	48,9	169	51,1	331
Pradinės klasės	684	49,2	707	50,8	1391
5 klasė	150	51	144	49	294
6 klasė	169	46,9	191	53,1	360
7 klasė	132	49,1	137	50,9	269
Progimnazijos klasės	451	48,9	472	51,1	923
Viso	1135	49	1179	51	2314

Tyrimo instrumentai

Tyrimo instrumentų sąrašas pateikiamas 2.3. lentelėje. Platesnis instrumentų aprašymas <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/07/Atpažinimas-Psihologams.pdf>

2 lentelė. Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių atrankos ir atpažinimo sričių, instrumentų ir rodiklių sąrašas

Sritis	Instrumentai	Rodikliai	Vykdantis specialistas
Pasiekimai	Nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas (NMPP) (2, 4, 6 klasėms)	Kognityvinių gebėjimų grupių arba vertinimo kriterijų įverčiai	Mokytojai, Vaiko gerovės komisija

	Mokinio metiniai pasiekimai (2–4 klasėms)	Lietuvių kalbos, matematikos, pasaulio pažinimo pasiekimų lygiai	Mokytojas
	Mokinio metiniai pasiekimai (5–7 klasėms)	Lietuvių kalbos, matematikos, gamtos ir žmogaus / biologijos / chemijos, fizikos pažymiai	Mokytojai
Intelektiniai gebėjimai	Cattell fluidinio intelekto testas (CFT 20-R) (2–8 klasėms)	Intelekto koeficientas	Psichologas
Mokymosi veiklos ir asmeninės savybės	Vaiko gabumų rangavimo klausimynas (2–4 klasėms, Mokytojo versija)	Klausimyno bendras įvertis	Mokytojas
	Vaiko gabumų rangavimo klausimynas (5–8 klasėms, Mokytojo versija)	Klausimyno bendras įvertis	
	Mokinių nominavimo anketa (2–4 klasėms)	Vaiko nominavimo anketos bendras įvertis	Mokytojas
	Mokinių nominavimo anketa (5–8 klasėms)	Vaiko nominavimo anketos bendras įvertis	Lietuvių kalbos, matematikos, gamtos mokslų (pasirinktinai) mokytojai

TYRIMO REZULTATAI

Pagal skirtingus kriterijus atrinktų didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių skaičius pateikiamas 3.1. – 3.10 lentelėse.

3.1 lentelė. Pagal intelekto rodiklius atrinkti didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai (procentas nuo testuotų mokinių)

	n	%	Mergaitės	%	Berniukai	%	N
2 klasė	33	6,0	16	48,5	17	51,5	551
3 klasė	47	9,2	29	61,7	18	38,3	509
4 klasė	23	6,9	9	39,1	14	60,9	331
5 klasė	31	10,5	16	51,6	15	48,4	294
6 klasė	19	5,3	8	42,1	11	57,9	360
7 klasė	32	11,9	15	46,9	17	53,1	269
Viso	185	8,0	93	50,3	92	49,7	2314

3.2 lentelė. Pagal mokytojų nominavimo rodiklius atrinkti didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai (procentas nuo testuotų mokinių)

	n	%	Mergaitės	%	Berniukai	%	Viso vertinta
2 klasė	25	4,6	11	44,0	14	56,0	540
3 klasė	50	8,4	27	54,0	23	46,0	597
4 klasė	15	4,1	6	40,0	9	60,0	365
5 klasė	20	8,1	10	50,0	10	50,0	248
6 klasė	24	8,1	10	41,7	14	58,3	296
7 klasė	29	14,6	18	62,1	11	37,9	199
Viso	163	5,9	82	50,3	81	49,7	2245

3.3 lentelė. Pagal mokytojų rangavimo rodiklius atrinkti didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai (procentas nuo testuotų mokinių)

	n	%	Mergaitės	%	Berniukai	%	Viso vertinta
2 klasė	22	4,6	10	45,5	12	54,5	481
3 klasė	44	9,3	23	52,3	21	47,7	474
4 klasė	19	5,9	13	68,4	6	31,6	324
5 klasė	27	8,2	18	66,7	9	33,3	328
6 klasė	20	4,8	10	50,0	10	50,0	417
7 klasė	27	9,0	18	66,7	9	33,3	301
Viso	159	5,7	92	57,9	67	42,1	2325

3.4 lentelė. Pagal bet kurį NMPP rodiklį (matematiką, skaitymą, teksto kūrimą, kalbos sandaros pažinimą, pasaulio pažinimą) atrinkti didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai (procentas nuo testuotų mokinių)

	N	%	Mergaitės	%	Berniukai	%	Viso vertinta
3 klasė	64	33,2	44	68,8	20	31,3	193
4 klasė	47	40,2	33	70,2	14	29,8	117
Viso	111	35,8	77	69,4	34	30,6	310

5 klasė	28	22,4	22	78,6	6	21,4	125
6 klasė	28	30,4	13	46,4	15	53,6	92
7 klasė	11	16,7	9	81,8	2	18,2	66
Viso	67	23,7	44	65,7	23	34,3	283

3.5 lentelė. Pagal NMPP matematiką atrinkti didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai procentas nuo testuotų mokinių)

	N	%	Mergaitės	%	Berniukai	%	Viso vertinta
3 klasė	4	2,1	2	50,0	2	50,0	187
4 klasė	3	2,6	2	66,7	1	33,3	115
Viso	7	2,3	4	57,1	3	42,9	302
5 klasė	4	3,3	1	25,0	3	75,0	122
6 klasė	8	8,7	2	25,0	6	75,0	92
7 klasė	2	3,4	2	100,0	-	-	59
Viso	14	5,1	5	35,7	9	64,3	273

3.6 lentelė. Pagal NMPP skaitymą atrinkti didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai procentas nuo testuotų mokinių)

	N	%	Mergaitės	%	Berniukai	%	Viso vertinta
3 klasė	41	22,5	27	65,9	14	34,1	182
4 klasė	11	9,7	7	63,6	4	36,4	113
Viso	52	17,6	34	65,4	18	34,6	295
5 klasė	10	8,5	7	70,0	3	30,0	117
6 klasė	13	14,1	6	46,2	7	53,8	92
7 klasė	10	15,9	8	80,0	2	20,0	63
Viso	33	12,1	21	63,6	12	36,4	272

3.7 lentelė. Pagal NMPP teksto kūrimą atrinkti didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai procentas nuo testuotų mokinių)

	N	%	Mergaitės	%	Berniukai	%	Viso vertinta
3 klasė	37	20,4	29	78,4	8	21,6	181
4 klasė	26	22,4	20	76,9	6	23,1	116
Viso	63	21,2	49	77,8	14	22,2	297
5 klasė	11	9,4	10	90,9	1	9,1	117
6 klasė	10	10,9	9	90,0	1	10,0	92
7 klasė	-	-	-	-	-	-	65
Viso	21	7,7	19	90,5	2	9,5	274

3.8 lentelė. Pagal NMPP kalbos sandaros pažinimą atrinkti didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai procentas nuo testuotų mokinių) pradinėse klasėse

	N	%	Mergaitės	%	Berniukai	%	Viso vertinta
3 klasė	11	5,8	11	100,0	-	-	189
4 klasė	26	23,9	19	73,1	7	26,9	109
Viso	37	12,4	30	81,1	7	18,9	298

3.9 lentelė. Pagal NMPP pasaulio pažinimą atrinkti didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai procentas nuo testuotų mokinių) 5-6 klasėse:

	N	%	Mergaitės	%	Berniukai	%	Viso vertinta
5 klasė	16	13,0	12	75,0	4	25,0	123
6 klasė	14	15,2	4	28,5	10	71,4	92
Viso	30	14,0	16	53,3	14	46,7	215

3.10 lentelė. Skirtingais kriterijais didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių suvestinė.

2-4 klasės					
Atitinka kriterijų	%	CFT 20R	Nominavimas	Rangavimas	NMPP
8	0,5	+	-	-	-
46	2,8	+	-	-	m
5	0,3	+	-	m	m
6	0,4	+	m	m	m
2	0,1	-	+	-	-
31	1,9	-	+	-	m
4	0,2	-	+	m	m
3	0,2	m	+	-	m
1	0,1	m	+	m	-
3	0,2	m	+	m	m
10	0,6	-	-	+	-
42	2,5	-	-	+	m
1	0,1	-	m	+	m
1	0,1	m	-	+	m
1	0,1	m	m	+	m
61	3,6	-	-	-	+
1	0,1	-	-	m	+
2	0,1	m	-	-	+
1	0,1	-	m	m	+
21	1,3	m	-	m	+
1	0,1	+	+	-	-
10	0,6	+	+	-	m
2	0,1	+	+	m	m
2	0,1	+	-	+	-
7	0,4	+	-	+	m
5	0,3	+	-	-	+
10	0,6	-	+	+	m
7	0,4	-	+	-	+
4	0,2	m	+	m	+
3	0,2	-	-	+	+
6	0,4	+	+	+	m
4	0,2	+	+	-	+
1	0,1	-	+	+	+
1	0,1	+	+	+	+

115	6,9	-	-	-	-
761	45,5	-	-	-	m
3	0,2	-	-	m	-
2	0,1	m	-	-	-
105	6,3	-	-	m	m
7	0,4	-	m	-	m
3	0,2	-	m	m	-
127	7,6	m	-	-	m
52	3,1	m	-	m	-
120	7,2	-	m	m	m
33	2,0	m	-	m	m
2	0,1	m	m	-	m
29	1,7	m	m	m	m
Viso	1672				
Klasēs 4-7					
Atitinka kriteriju	%	CFT 20R	Nominavimas	Rangavimas	NMPP
5	0,4	+	-	-	-
16	1,4	+	-	-	m
4	0,4	+	m	-	-
2	0,2	+	-	m	m
20	1,8	+	m	-	m
1	0,1	+	m	m	-
3	0,3	+	m	m	m
6	0,5	-	+	-	-
19	1,7	-	+	-	m
1	0,1	-	+	m	-
2	0,2	m	+	-	m
1	0,1	-	-	+	-
18	1,6	-	-	+	m
6	0,5	-	m	+	m
5	0,4	m	-	+	m
2	0,2	m	m	+	m
17	1,5	-	-	-	+
2	0,2	-	-	m	+
18	1,6	-	m	-	+
1	0,1	m	-	-	+
1	0,1	-	m	m	+
4	0,4	+	+	-	-
1	0,1	+	+	-	m
1	0,1	+	+	m	m
5	0,4	+	-	+	m
4	0,4	+	m	+	m
2	0,2	+	-	-	+
1	0,1	+	-	m	+
2	0,2	+	m	-	+

13	1,2	-	+	+	m
2	0,2	m	+	+	m
7	0,6	-	+	-	+
1	0,1	-	-	+	+
2	0,2	-	m	+	+
5	0,4	+	+	+	m
3	0,3	+	+	-	+
1	0,1	+	m	+	+
6	0,5	-	+	+	+
1	0,1	m	+	+	+
2	0,2	+	+	+	+
54	4,9	-	-	-	-
362	32,6	-	-	-	m
26	2,3	-	-	m	-
89	8,0	-	m	-	-
4	0,4	m	-	-	-
16	1,4	-	-	m	m
171	15,4	-	m	-	m
1	0,1	-	m	m	-
127	11,4	m	-	-	m
19	1,7	m	m	-	-
4	0,4	-	m	m	m
5	0,4	m	-	m	m
19	1,7	m	m	-	m
1	0,1	m	m	m	-
1	0,1	m	m	m	m
Viso	1112				

m - trūkstamos reikšmės (neatlikta)

Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių identifikavimo efektyvumas

Identifikavimo efektyvumas buvo vertinamas keliais būdais: ieškant sąsajų tarp skirtingų vertinimo kriterijų, skirtingų vertinimo kriterijų sąsajos su pažymiais ir mokymosi pasiekimai lyginant didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių mokymosi pasiekimus su kitais bendraklasiais.

3.11 – 3.18 lentelėse pateiktas CFT 20R ir mokytojų rangavimo palyginimas.

3.11 lentelė. CFT20R ir mokytojų rangavimo koreliacijos pradinėse klasėse

	rs	P	n
2 klasė	0,286	0,000	454
3 klasė	0,418	0,000	427
4 klasė	0,320	0,000	260
Pradinėse klasėse (2-4)	0,345	0,000	1141

3.12 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) rangavimo palyginimas 2-4 klasėse

	DMP CFT20R			Kiti							
n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P	

2 klasė	28	50,00	15,7	290,88	426	42,18	18,3	223,33	4189,500	-2,641	0,008
3 klasė	44	59,82	17,0	320,43	383	40,37	18,2	201,77	3743,000	-6,059	0,000
4 klasė	18	55,94	16,2	189,19	242	41,04	16,2	126,13	1121,500	-3,437	0,001
Viso	90	55,99	16,9	813,09	1051	41,26	17,8	550,27	25507,000	-7,273	0,000

3.13 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) visų mokytojų rangavimo vidurkio palyginimas 5-7 klasėse

	DMP CFT20R				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	28	51,53	13,3	191,57	225	36,87	13,161	118,96	1342,0	-4,952	0,000
6 klasė	17	51,41	16,280	286,91	332	30,55	12,231	169,27	919,5	-4,713	0,000
7 klasė	29	51,09	14,354	200,29	233	35,16	13,136	122,94	1383,5	-5,186	0,000
5-7 klasės	74	51,33	14,244	683,49	790	33,71	13,051	408,99	10656,5	-9,058	0,000

3.14 lentelė. CFT20R ir lietuvių k., matematikos, gamtos ir fizikos mokslų mokytojų rangavimo koreliacijos 5-7 klasėse

	Lietuvių			Matematika			Gamta		
	rs	p	n	rs	p	n	rs	p	n
5 klasė	0,375	0,000	199	0,58	0,000	192	0,288	0,000	209
6 klasė	0,272	0,000	239	0,521	0,000	224	0,388	0,000	308
7 klasė	0,405	0,000	238	0,472	0,000	234	-	-	-
5-7 klasės	0,339	0,000	676	0,523	0,000	650	0,318	0,000	517

	Fizika			Vidurkis		
	rs	p	n	rs	p	n
5 klasė	-	-	-	0,481	0,000	253
6 klasė	-	-	-	0,428	0,000	349
7 klasė	-	-	-	0,517	0,000	262
5-7 klasės	0,607	0,000	102	0,453	0,000	864

3.15 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) rangavimo palyginimas 5-7 klasėse: Lietuvių kalbos mokytojai

	DMP CFT20R				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	15	45,73	14,6	137,83	184	35,54	15,3	96,92	812,500	-2,66	0,008
6 klasė	14	48,14	16,8	182,71	225	32,71	15,0	116,10	697,000	-3,52	0,000
7 klasė	25	50,12	17,9	176,80	213	33,91	14,9	112,77	1230,000	-4,41	0,000
5-7 klasės	54	48,39	16,558	496,43	622	33,96	15,096	324,79	8266,000	-6,23	0,000

3.16 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) rangavimo palyginimas 5-7 klasėse: Matematikos mokytojai

	DMP CFT20R				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	27	53,19	14,2	148,07	165	35,33	14,0	88,06	835,000	-5,214	0,000
6 klasė	14	62,29	14,9	188,25	210	36,60	16,3	107,45	409,500	-4,530	0,000
7 klasė	24	55,04	13,6	183,00	210	36,65	15,9	110,01	948,000	-5,025	0,000
5-7 klasės	65	55,83	14,4	512,33	585	36,26	15,5	304,74	6868,500	-8,482	0,000

3.17 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) rangavimo palyginimas 5-7 klasėse: dalyko Gamta ir žmogus mokytojai

	DMP CFT20R				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	18	42,94	15,4	131,83	191	35,69	16,8	102,47	1236,000	-2,000	0,046
6 klasė	12	46,75	19,2	255,38	296	26,38	11,3	150,41	565,500	-4,286	0,000
5-6 klasės	30	44,47	16,8	386,20	487	30,03	14,4	251,16	3489,000	-5,002	0,000

3.18 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) rangavimo palyginimas 5-7 klasėse: Fizikos mokytojai

	DMP CFT20R				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
7 klasė	9	49,78	18,99	75,56	93	33,58	13,32	49,17	202,000	-2,570	0,010

3.19 – 3.24 lentelėse pateiktas CFT 20R ir mokytojų nominavimo palyginimas.

3.19 lentelė. CFT20R ir mokytojų nominavimo koreliacijos pradinėse klasėse

	spearman	P	n
2 klasė	0,271	0,000	501
3 klasė	0,309	0,000	456
4 klasė	0,372	0,000	296
Pradinėse klasėse (2-4)	0,311	0,000	1253

3.20 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) nominavimo palyginimas 2-4 klasėse

	DMP CFT20R				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
2 klasė	30	10,20	9,4	365,67	471	3,91	6,0	243,70	3625,000	-4,625	0,000
3 klasė	44	11,32	13,2	297,25	412	4,67	7,0	221,16	6039,000	-3,737	0,000
4 klasė	23	12,70	12,1	223,67	273	3,71	5,8	142,17	1410,500	-4,587	0,000
Viso	97	11,30	11,8	880,53	1156	4,13	6,3	605,73	31474,000	-7,422	0,000

3.21 lentelė. CFT20R ir lietuvių k., matematikos, gamtos ir fizikos mokslų mokytojų nominavimo koreliacijos 5–7 klasėse

	Lietuvių			Matematika		
	rs	p	n	rs	p	n
5 klasė	0,369	0,000	146	0,550	0,000	136
6 klasė	0,186	0,000	187	0,316	0,000	147
7 klasė	0,273	0,000	119	0,345	0,000	161
5-7 klasės	0,263	0,000	452	0,374	0,000	444
	Gamta			Fizika		
	rs	p	n	rs	p	n
5 klasė	0,294	0,000	172	-	-	-
6 klasė	0,227	0,001	229	-	-	-
5-6 klasės	0,254	0,000	401	-	-	-
7 klasė	-	-	-	0,372	0,014	43

3.22 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) nominavimo palyginimas 5-7 klasėse: Lietuvių kalbos mokytojai

	DMP CFT20R				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	13	4,23	4,4	98,73	133	1,64	2,8	71,03	536,500	-2,488	0,013
6 klasė	8	6,75	4,9	152,56	179	1,69	3,3	91,38	247,500	-3,717	0,000
7 klasė	11	2,64	4,9	58,18	108	2,18	4,1	60,19	574,000	-0,218	0,827
5-7 klasės	32	4,31	4,8	291,47	420	1,80	3,4	221,55	4641,000	-3,373	0,001

3.22 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) nominavimo palyginimas 5-7 klasėse: Matematikos mokytojai

	DMP CFT20R				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	17	6,59	4,154	106,06	119	2,18	3,081	63,13	373,000	-4,354	0,000
6 klasė	8	9,00	4,870	129,81	139	2,08	3,235	70,79	109,500	-4,045	0,000
7 klasė	19	4,53	4,858	105,50	142	1,72	3,407	77,72	883,500	-2,975	0,003
5-7 klasės	44	6,14	4,787	325,93	400	1,98	3,251	211,12	4249,000	-6,110	0,000

3.23 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) nominavimo palyginimas 5-7 klasėse: Gamtos ir žmogaus mokytojai

	DMP CFT20R				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	13	3,46	4,909	97,50	159	1,82	3,160	85,60	890,500	-0,919	0,358
6 klasė	9	5,78	5,118	173,11	220	1,62	3,143	112,62	467,000	-3,041	0,002
5-6 klasės	22	4,41	5,011	258,50	379	1,70	3,148	197,66	2904,000	-2,686	0,007

3.24 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) nominavimo palyginimas 5-7 klasėse: Fizikos mokytojai

	DMP CFT20R				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
7 klasė	9	4,89	6,373	26,78	34	2,56	4,541	20,74	110,000	-1,542	0,123

3.25 – 3.32 lentelėse pateiktas CFT 20R ir Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatų ryšiai.

3.25 lentelė. CFT20R ir NMPP matematikos koreliacijos 3 – 7 klasėse

	rs	P	n
3 klasė	0,392	0,000	108
4 klasė	0,493	0,000	115
5 klasė	0,565	0,000	109
6 klasė	0,579	0,000	84
7 klasė	0,674	0,000	54

3.26 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) NMPP matematikos palyginimas 3-7 klasėse

	DMP				Kiti					
--	-----	--	--	--	------	--	--	--	--	--

	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
3 klasė	10	30,80	6,374	62,70	98	29,16	6,413	53,66	408,000	-0,871	0,384
4 klasė	10	36,60	1,174	90,10	105	31,66	6,029	54,94	204,000	-3,198	0,001
5 klasė	10	34,40	3,098	89,15	99	25,99	7,514	51,55	153,500	-3,588	0,000
6 klasė	6	31,50	5,541	62,08	78	25,26	7,310	40,99	116,500	-2,043	0,041
7 klasė	6	30,00	4,000	45,83	48	20,52	6,820	25,21	34,000	-3,031	0,002

3.27 lentelė. CFT20R ir NMPP matematikos kognityvinių gebėjimų koreliacijos 3–7 klasėse

	Žinios	P	N	Taikymas	P	N	Gebėjimai	P	N
3 klasė	0,322	0,001	108	0,379	0,000	108	0,358	0,000	108
4 klasė	0,409	0,000	115	0,438	0,000	115	0,448	0,000	115
5 klasė	0,496	0,000	109	0,541	0,000	109	0,472	0,000	109
6 klasė	0,429	0,000	84	0,567	0,000	84	0,551	0,000	84
7 klasė	0,572	0,000	54	0,625	0,000	54	0,676	0,000	54

3.28 lentelė. CFT20R ir NMPP skaitymo koreliacijos 3–7 klasėse

	rs	P	n
3 klasė	0,382	0,000	103
4 klasė	0,403	0,000	113
5 klasė	0,609	0,000	105
6 klasė	0,497	0,000	84
7 klasė	0,444	0,000	58

3.28 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) NMPP skaitymo palyginimas 3-7 klasėse

	DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
3 klasė	11	14,64	2,248	71,91	92	12,88	2,889	49,62	287,000	-2,368	0,018
4 klasė	10	13,70	0,823	79,80	103	12,18	2,222	54,79	287,000	-2,347	0,019
5 klasė	12	22,83	1,586	83,00	93	18,01	4,758	49,13	198,000	-3,637	0,000
6 klasė	6	19,83	2,563	59,58	78	16,32	4,842	41,19	131,500	-1,787	0,074
7 klasė	6	23,00	5,099	39,75	52	19,15	5,703	28,32	94,500	-1,574	0,116

3.29 lentelė. CFT20R ir NMPP skaitymo kognityvinių gebėjimų koreliacijos 3–7 klasėse

	Žinios	P	N	Taikymas	P	N	Gebėjimai	P	N
3 klasė	0,353	0,000	103	0,272	0,005	103	0,277	0,005	103
4 klasė	0,272	0,004	113	0,375	0,000	113	0,269	0,004	113
5 klasė	0,498	0,000	105	0,536	0,000	105	0,478	0,000	105
6 klasė	0,468	0,000	84	0,409	0,000	84	0,447	0,000	84
7 klasė	0,437	0,001	58	-	-	-	0,450	0,000	58

3.30 lentelė. CFT20R ir NMPP pasaulio pažinimo koreliacijos 5–6 klasėse

	spearman	P	n
5 klasė	0,535	0,000	110
6 klasė	0,429	0,000	84

3.31 lentelė. Pagal CFT 20R kriterijų atrinktų (DMP CFT20R) ir neatrinktų mokinių (Kiti) NMPP pasaulio pažinimo palyginimas 5-7 klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	11	28,45	4,228	81,55	99	22,79	6,252	52,61	258,000	-2,859	0,004
6 klasė	6	27,83	3,710	41,56	78	23,77	6,984	54,75	160,500	-1,279	0,201

3.32 lentelė. CFT20R ir NMPP pasaulio pažinimo kognityvinių gebėjimų koreliacijos 5– 7 klasėse

	Žinios	P	N	Taikymas	P	N	Gebėjimai	P	N
5 klasė	0,447	0,000	110	0,521	0,000	110	0,427	0,000	110
6 klasė	0,301	0,005	84	0,437	0,000	84	0,337	0,002	84

Identifikuoti kaip didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai remiantis nominavimu. Šie duomenys pateikti 3.33 – 3.51 lentelėse.

3.33 lentelė. Nominavimo koreliacija su rangavimu 2 – 4 klasėse

	spearman	P	n
2 klasė	0,521	0,000	481
3 klasė	0,556	0,000	474
4 klasė	0,631	0,000	313
Pradinėse klasėse (2-4)	0,561	0,000	1268

3.34 lentelė. Nominuotų ir nenominuotų rangavimo palyginimas 2-4 klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
2 klasė	22	62,41	17,917	377,30	459	41,54	17,467	234,47	2050,500	-4,713	0,000
3 klasė	41	59,17	16,851	358,07	433	39,54	18,050	226,08	3933,000	-5,917	0,000
4 klasė	13	58,62	21,651	237,77	300	38,60	15,484	153,50	900,000	-3,294	0,001
Viso	76	60,01	17,853	971,97	1192	40,07	17,238	612,98	19648,500	-8,302	0,000

3.35 lentelė. Nominavimo koreliacija su atitinkamo dalyko mokytojų rangavimu 5 – 7 klasėse

	Lietuvių			Matematika			Gamta		
	rs	p	n	rs	p	n	rs	p	n
5 klasė	0,753	0,000	169	0,595	0,000	122	0,492	0,000	172
6 klasė	0,691	0,000	196	0,715	0,000	159	0,653	0,000	242
7 klasė	0,651	0,000	142	0,619	0,000	154	-	-	-
5-7 klasės	0,702	0,000	507	0,644	0,000	435	0,565	0,000	414
	Fizika			Biologija					
	rs	p	n	Rs	p	N			
7 klasė	0,804	0,000	29	0,459	0,000	157			

3.36 lentelė. DMP nominuotų mokinių ir nenominuotų rangavimo palyginimas 5-7 klasėse: Lietuvių kalba

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	12	54,75	13,5	138,71	157	35,13	14,587	80,89	297,500	-3,958	0,000
6 klasė	18	60,33	17,3	169,11	178	31,49	13,963	91,36	331,000	-5,592	0,000
7 klasė	23	57,96	13,7	144,87	149	31,82	14,663	77,49	371,000	-6,095	0,000
5-7 klasės	53	58,04	14,8	453,07	484	32,77	14,448	248,84	3070,500	-9,158	0,000

3.37 lentelė. DMP nominuotų mokinių ir nenominuotų rangavimo palyginimas 5-7 klasėse: Matematika kalba

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	17	57,76	13,2	95,47	105	38,39	15,6	56,00	315,000	-4,274	0,000
6 klasė	18	61,50	17,7	126,44	142	38,58	16,6	74,68	451,000	-4,470	0,000
7 klasė	21	56,10	17,8	118,90	133	35,05	15,9	70,96	527,000	-4,617	0,000
5-7 klasės	56	58,34	16,2	339,30	380	37,29	16,1	200,70	3875,000	-7,702	0,000

3.38 lentelė. DMP nominuotų mokinių ir nenominuotų rangavimo palyginimas 5-7 klasėse: Gamta ir žmogus

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	11	47,27	15,447	129,73	161	31,64	15,244	83,55	410,0	-3,097	0,002
6 klasė	20	48,15	16,362	207,18	222	24,62	9,403	113,78	506,5	-6,219	0,000
5-6 klasės	31	47,84	15,788	337,27	383	27,57	12,669	197,00	1913,5	-6,686	0,000

3.39 lentelė. DMP nominuotų mokinių ir nenominuotų rangavimo palyginimas 7 klasėje: Fizika ir biologija

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
Fizika											
7 klasė	9	50,44	15,4	21,17	20	33,75	13,002	12,23	34,5	-2,625	0,009
Biologija											
7 klasė	21	46,05	19,3	122,50	136	27,85	11,932	72,28	514,5	-4,927	0,000

3.40 lentelė. DMP nominuotų mokinių ir nenominuotų rangavimo palyginimas 5-7 klasėse: rangavimo vidurkis

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	18	58,64	11,8	180,22	188	35,94	12,377	96,15	311,0	-5,717	0,000
6 klasė	24	55,51	11,6	259,96	264	29,20	10,958	134,00	397,0	-7,125	0,000
7 klasė	29	54,58	11,9	163,45	166	32,21	12,563	86,57	509,0	-6,786	0,000
5-7 klasės	71	55,92	11,8	598,32	618	32,06	12,162	315,90	3953,5	-11,34	0,000

3.41 lentelė. DMP nominuotų mokinių ir nenominuotų CFT 20R rodiklių palyginimas 5-7 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
2 klasė	23	107,26	15,6	333,83	478	96,76	15,45	247,01	3592,0	-2,810	0,005
3 klasė	43	110,28	15,8	308,28	413	99,37	15,75	220,19	5449,0	-4,173	0,000
4 klasė	13	111,92	14,6	217,58	283	98,64	13,93	145,33	941,5	-2,977	0,003
Viso	79	109,67	15,4	864,44	1174	98,13	15,24	611,02	27615,5	-6,027	0,000
5 klasė	18	114,67	17,3	141,78	170	96,52	15,75	89,49	679,0	-3,878	0,000
6 klasė	23	112,96	16,4	170,72	218	99,50	13,94	115,75	1363,5	-3,598	0,000
7 klasė	27	113,41	11,4	112,78	140	102,89	16,55	78,45	1113,0	-3,380	0,001
5-7 klasės	68	113,59	14,7	427,45	528	99,44	15,42	281,89	9183,5	-6,563	0,000

3.42 lentelė. Nominavimo koreliacija su NMPP matematika 3 – 7 klasėse.

	rs	p	n
3 klasė	0,525	0,000	187
4 klasė	0,381	0,000	111
5 klasė	0,688	0,000	81
6 klasė	0,525	0,002	33
7 klasė	0,523	0,009	24

3.43 lentelė. DMP nominuotų mokinių ir nenominuotų NMPP matematikos palyginimas 3-7 klasėse

	DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
3 klasė	16	34,69	3,683	150,69	171	27,91	6,289	88,70	461,000	-4,388	0,000
4 klasė	5	35,20	4,087	79,00	106	31,78	6,025	54,92	150,000	-1,641	0,101
5 klasė	10	35,80	4,211	70,05	71	25,59	7,963	36,91	64,500	-4,176	0,000
6 klasė	8	29,25	5,258	20,56	25	26,48	5,672	15,86	71,500	-1,200	0,230
7 klasė	11	28,27	3,409	17,50	13	19,38	6,615	8,27	16,500	-3,193	0,001

3.44 lentelė. Nominavimo koreliacija su NMPP matematikos kognityvinių gebėjimų rodikliais 3-7 klasėse

	Žinios	P	N	Taikymas	P	N	Gebėjimai	P	N
3 klasė	0,374	0,000	187	0,550	0,000	187	0,428	0,000	187
4 klasė	0,261	0,006	111	0,357	0,000	111	0,354	0,000	111
5 klasė	0,544	0,000	81	0,682	0,000	81	0,646	0,000	81
6 klasė	0,350	0,046	33	0,590	0,000	33	0,430	0,012	33
7 klasė	0,505	0,012	24	0,553	0,005	24	0,541	0,006	24

3.45 lentelė. DMP nominuotų mokinių ir nenominuotų NMPP matematikos kognityvinių gebėjimų palyginimas 3-7 klasėse

	DMP				Kiti						
Žinios	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
3 klasė	16	98,22	4,119	142,00	171	89,20	12,378	89,51	600,000	-3,863	0,000
4 klasė	5	90,02	9,489	67,40	106	84,87	14,222	55,46	208,000	-0,826	0,409
Taikymai	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
3 klasė	16	87,82	10,646	152,44	171	65,53	19,606	88,53	433,000	-4,531	0,000
4 klasė	5	89,46	12,344	77,20	106	78,45	18,593	55,00	159,000	-1,518	0,129
Gebėjimai	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
3 klasė	16	82,29	17,649	152,00	171	49,52	27,133	88,57	440,000	-4,516	0,000
4 klasė	5	95,00	11,180	72,50	106	82,55	22,139	55,22	182,500	-1,299	0,194
Žinios	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	10	97,15	4,990	65,50	71	77,37	20,881	37,55	110,000	-3,567	0,000
6 klasė	8	85,73	9,362	20,25	25	78,87	13,917	15,96	74,000	-1,117	0,264
7 klasė	11	76,63	10,163	16,27	13	55,50	23,365	9,31	30,000	-2,432	0,015
Taikymai	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	10	84,69	13,356	65,50	71	60,81	20,597	37,55	110,000	-3,533	0,000
6 klasė	8	77,38	14,914	19,88	25	71,05	13,834	16,08	77,000	-0,975	0,330
7 klasė	11	80,63	13,144	17,77	13	55,38	15,959	8,04	13,500	-3,403	0,001
Gebėjimai	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	10	86,70	25,047	67,40	71	47,53	26,931	37,28	91,000	-3,816	0,000
6 klasė	8	61,13	23,655	20,06	25	51,24	27,924	16,02	75,500	-1,040	0,298
7 klasė	11	68,45	18,822	16,95	13	41,62	17,956	8,73	22,500	-2,932	0,003

3.46 lentelė. Nominavimo koreliacija su NMPP skaitymu 3 – 7 klasėse

	rs	p	n
3 klasė	0,514	0,000	182
4 klasė	0,354	0,000	109
5 klasė	0,521	0,000	46
6 klasė	0,462	0,007	33
7 klasė	-0,049	0,908	8

3.47 lentelė. DMP nominuotų mokinių ir nenominuotų NMPP skaitymo palyginimas 3-7 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
3 klasė	16	15,63	0,719	148,44	166	12,87	2,822	86,01	417,000	-4,583	0,000
4 klasė	5	13,00	1,581	62,30	104	12,25	2,233	54,65	223,500	-0,538	0,591
5 klasė	11	22,09	2,844	57,27	66	17,42	5,424	35,95	162,000	-2,935	0,003
6 klasė	8	19,63	1,598	20,88	25	16,76	4,567	15,76	69,000	-1,308	0,191
7 klasė	11	24,18	4,020	17,32	15	19,93	5,650	10,70	40,500	-2,185	0,029

3.48 lentelė. Nominavimo koreliacija su NMPP skaitymo kognityvinių gebėjimų rodikliais 3-7 klasėse

	Žinios	P	N	Taikymas	P	N	Gebėjimai	P	N
3 klasė	0,395	0,000	182	0,369	0,000	182	0,434	0,000	182
4 klasė	0,254	0,008	109	0,333	0,000	109	0,250	0,009	109
5 klasė	0,360	0,014	46	0,508	0,000	46	0,445	0,002	46
6 klasė	0,405	0,019	33	0,537	0,001	33	0,207	0,249	33
7 klasė	0,139	0,742	8	-	-	-	0,700	0,053	8

3.49 lentelė. DMP nominuotų mokinių ir nenominuotų NMPP skaitymo kognityvinių gebėjimų palyginimas 3-7 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
Žinios											
3 klasė	16	97,50	6,831	130,31	166	81,33	20,672	87,76	707,000	-3,320	0,001
4 klasė	5	88,00	10,954	48,90	104	87,88	18,151	55,29	229,500	-0,506	0,613
Taikymai											
3 klasė	16	96,87	6,732	136,16	166	77,20	23,516	87,20	613,500	-3,708	0,000
4 klasė	5	86,66	13,936	66,40	104	78,84	18,464	54,45	203,000	-0,865	0,387
Gebėjimai											
3 klasė	16	98,75	5,000	128,06	166	83,49	20,534	87,98	743,000	-3,213	0,001
4 klasė	5	85,00	13,693	62,40	104	78,13	21,386	54,64	223,000	-0,575	0,565
5 klasė	11	94,32	8,594	52,05	66	81,93	19,344	36,83	219,500	-2,182	0,029
6 klasė	8	89,28	14,802	22,13	25	75,99	19,656	15,36	59,000	-1,806	0,071
7 klasė	11	88,24	11,152	17,18	15	73,33	21,765	10,80	42,000	-2,123	0,034
Taikymai											
5 klasė	11	76,76	15,377	51,55	66	59,91	24,887	36,91	225,000	-2,025	0,043
6 klasė	8	82,50	11,650	21,19	25	68,00	23,629	15,66	66,500	-1,430	0,153
Gebėjimai											
5 klasė	11	85,70	16,920	58,05	66	60,60	26,157	35,83	153,500	-3,094	0,002
6 klasė	8	73,19	9,164	19,44	25	66,28	18,829	16,22	80,500	-0,848	0,397
7 klasė	11	76,52	20,017	16,59	15	62,23	19,627	11,23	48,500	-1,782	0,075

3.50 lentelė. Nominavimo koreliacija su NMPP pasaulio pažinimu 5 – 6 klasėse

	rs	p	n
5 klasė	0,391	0,002	62
6 klasė	0,381	0,029	33

3.51 lentelė. DMP nominuotų mokinių ir nenominuotų NMPP pasaulio pažinimo palyginimas 5-6 klasėse

	DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	11	30,09	4,253	66,55	71	21,59	6,576	37,62	115,000	-3,753	0,000
6 klasė	8	28,00	4,243	21,69	25	24,72	5,489	15,50	62,500	-1,579	0,114

3.52 – 3.56 lentelėse pateikiami nominavimo ir rangavimo rodiklių palyginimas

3.52 lentelė. Rangavimu atrinktų DMP mokinių ir neatrinktų mokinių nominavimo rodiklių palyginimas 2-4 klasėse

	DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
2 klasė	22	9,18	7,525	354,09	459	4,14	6,414	235,58	2561,000	-4,043	0,000
3 klasė	44	10,20	10,338	329,48	430	4,51	7,360	228,09	5413,000	-4,809	0,000
4 klasė	17	14,94	12,044	252,18	296	3,86	6,208	151,53	898,000	-4,671	0,000
Viso	83	10,90	10,163	925,49	1185	4,21	6,724	614,12	25025,000	-7,751	0,000

3.53 lentelė. Rangavimu atrinktų DMP mokinių ir neatrinktų mokinių nominavimo rodiklių palyginimas 5-7 klasėse: Lietuvių kalba

	DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	19	4,47	4,155	137,97	167	1,30	2,480	88,44	741,500	-4,319	0,000
6 klasė	19	6,95	5,563	191,61	216	1,16	2,573	111,53	653,500	-6,089	0,000
7 klasė	16	6,75	6,424	103,44	127	1,59	3,421	68,04	513,000	-3,913	0,000
5-7 klasės	54	6,02	5,420	428,94	510	1,31	2,780	266,99	5862,000	-8,282	0,000

3.54 lentelė. Rangavimu atrinktų DMP mokinių ir neatrinktų mokinių nominavimo rodiklių palyginimas 5-7 klasėse: Matematika

	DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	15	6,13	4,068	109,60	126	1,94	3,039	66,40	366,000	-4,058	0,000
6 klasė	19	8,00	4,522	166,39	175	1,47	2,608	90,02	353,500	-6,103	0,000
7 klasė	18	6,06	4,976	130,00	156	1,44	3,080	82,60	639,000	-4,641	0,000
5-7 klasės	52	6,79	4,569	402,18	457	1,59	2,898	238,25	4228,500	-8,395	0,000

3.55 lentelė. Rangavimu atrinktų DMP mokinių ir neatrinktų mokinių nominavimo rodiklių palyginimas 5-7 klasėse: Gamta ir žmogus

	DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	19	3,37	4,003	124,89	167	1,43	2,921	89,93	990,000	-3,062	0,002
6 klasė	15	5,47	4,658	198,47	229	1,51	3,047	117,52	578,000	-4,916	0,000
5-6 klasės	34	4,29	4,366	315,22	396	1,47	2,991	206,94	3341,500	-5,568	0,000

3.56 lentelė. Rangavimu atrinktų DMP mokinių ir neatrinktų mokinių nominavimo rodiklių palyginimas 7 klasėje: Fizika ir biologija

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
Fizika											
7 klasė	5	8,60	5,505	33,00	38	2,32	4,497	20,55	40,000	-2,503	0,012
Biologija											
7 klasė	14	4,21	5,591	98,25	143	1,40	2,761	77,12	731,500	-1,837	0,066

Identifikuoti kaip didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai remiantis mokytojų rangavimu. Šie duomenys pateikti 3.57 – 3.65 lentelėse.

3.57 lentelė. Rangavimu atrinktų DMP mokinių ir neatrinktų mokinių CFT 20R rodiklių palyginimas 2 – 7 klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
2 klasė	22	107,6	10,3	321,55	432	97,19	15,4	222,71	2683,000	-3,448	0,001
3 klasė	43	111,2	14,8	204,89	384	99,33	16,1	295,31	4759,500	-4,558	0,000
4 klasė	18	103,3	13,8	149,72	242	98,52	14,5	129,07	1832,000	-1,124	0,261
Viso	83	108,6	13,7	770,75	1058	98,27	15,5	555,33	27327,500	-5,737	0,000
5 klasė	20	111,8	14,1	178,58	233	99,30	15,8	122,57	1298,500	-3,285	0,001
6 klasė	18	113,1	17,3	244,31	331	99,43	14,7	171,23	1731,500	-2,994	0,003
7 klasė	26	115,4	15,2	187,38	236	101,19	16,1	125,34	1615,000	-3,964	0,000
5-7 klasės	64	113,6	15,3	614,1	800	99,91	15,5	417,97	13976,000	-6,053	0,000

3.58 lentelė. Rangavimo koreliacija su NMPP matematika 3 – 7 klasėse

	rs	p	n
3 klasė	0,114	0,234	110
4 klasė	0,083	0,393	109
5 klasė	0,560	0,000	93
6 klasė	0,648	0,000	85
7 klasė	0,753	0,000	57

3.59 lentelė. Rangavimu atrinktų DMP mokinių ir neatrinktų mokinių NMPP matematika rodiklių palyginimas 2 – 7 klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
3 klasė	12	30,42	6,6	60,54	98	29,45	6,2	54,88	527,500	-0,581	0,561
4 klasė	5	28,80	8,0	41,10	104	32,22	5,6	55,67	190,500	-1,010	0,312
5 klasė	5	35,60	2,3	79,10	88	26,86	7,6	45,18	59,500	-2,737	0,006
6 klasė	5	27,80	5,0	50,60	83	25,29	7,8	44,13	177,000	-0,550	0,582
7 klasė	4	31,75	4,0	53,63	55	20,51	6,9	28,28	15,500	-2,853	0,004

3.60 lentelė. Rangavimo koreliacija su NMPP skaitymu 3 – 7 klasėse

	rs	p	n
3 klasė	0,107	0,279	105
4 klasė	0,203	0,036	107
5 klasė	0,536	0,000	59
6 klasė	0,667	0,000	79
7 klasė	0,270	0,077	44

3.61 lentelė. Rangavimu atrinktų DMP mokinių ir neatrinktų mokinių NMPP skaitymo rodiklių palyginimas 2 – 7 klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
3 klasė	12	13,92	2,151	59,88	93	13,05	2,876	52,11	475,500	-0,842	0,400
4 klasė	3	13,67	0,577	75,00	104	12,28	2,179	53,39	93,000	-1,209	0,227
5 klasė	5	24,00	1,000	79,00	86	19,12	4,391	44,08	50,000	-2,886	0,004
6 klasė	5	20,00	1,581	63,60	83	16,01	5,023	43,35	112,000	-1,727	0,084
7 klasė	4	27,00	1,414	58,25	59	19,03	5,379	30,22	13,000	-2,965	0,003

3.62 lentelė. Rangavimo koreliacija su NMPP pasaulio pažinimu 5 – 6 klasėse

	rs	p	n
5 klasė	0,321	0,006	73
6 klasė	0,583	0,000	72

3.63 lentelė. Rangavimu atrinktų DMP mokinių ir neatrinktų mokinių NMPP pasaulio pažinimo rodiklių palyginimas 5 – 6 klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	5	33,80	2,280	89,30	89	23,94	5,698	45,15	13,500	-3,529	0,000
6 klasė	5	29,20	5,805	65,40	83	23,17	7,122	43,24	103,000	-1,886	0,059

3.64 lentelė. Gamtos mokytojų rangavimo koreliacija su NMPP pasaulio pažinimo kognityviniais gebėjimais 5 – 6 klasėse

	Žinios	P	N	Taikymas	P	N	Gebėjimai	P	N
5 klasė	0,247	0,035	73	0,236	0,045	73	0,336	0,004	73
6 klasė	0,402	0,000	72	0,564	0,000	72	0,513	0,000	72

3.65 lentelė. Rangavimu atrinktų DMP mokinių ir neatrinktų mokinių NMPP pasaulio pažinimo kognityvinių rodiklių rodiklių palyginimas 5 – 6 klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
Žinios											
5 klasė	5	92,00	13,0	81,50	89	66,97	18,2	45,59	52,500	-2,914	0,004
6 klasė	5	78,32	12,7	60,90	83	64,26	22,0	43,51	125,500	-1,490	0,136
Taikymai											
5 klasė	5	88,86	5,6	82,00	89	67,40	16,9	45,56	50,000	-2,927	0,003
6 klasė	5	80,02	16,7	64,20	83	62,86	19,2	43,31	109,000	-1,782	0,075
Gebėjimai											
5 klasė	5	95,56	9,9	88,20	89	57,06	21,9	45,21	19,000	-3,472	0,001
6 klasė	5	76,66	27,9	61,30	83	57,43	26,7	43,49	123,500	-1,537	0,124

Identifikuoti kaip didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai remiantis Nacionaliniais mokinių pasiekimų patikrinimų rezultatais. Šie duomenys pateikti 3.66 – 3.75 lentelėse.

3.66 lentelė. NMPP matematikos rodikliais atrinktų DMP mokinių CFT20R rodiklių palyginimas.

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
3 klasė	2	115,00	1,4	90,75	106	99,39	14,9	53,82	33,500	-1,653	0,098
4 klasė	3	93,33	11,0	37,33	112	101,25	12,7	58,55	106,000	-1,088	0,276
Viso	5	102,00	14,2	116,30	213	100,79	13,6	109,34	498,500	-0,244	0,807
5 klasė	4	113,50	22,8	75,63	105	99,56	15,0	54,21	127,500	-1,331	0,183
6 klasė	8	119,38	8,0	72,75	76	101,57	12,0	39,32	62,000	-3,690	0,000
7 klasė	2	120,50	7,8	46,25	52	102,81	15,1	26,78	14,500	-1,719	0,086
5-7 klasės	14	117,86	12,9	200,32	233	100,94	14,1	119,41	562,500	-4,117	0,000

3.67 lentelė. NMPP skaitymo rodikliais atrinktų DMP mokinių CFT20R rodiklių palyginimas.

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
3 klasė	23	108,2	14,3	68,67	80	97,3	14,6	47,21	536,500	-3,039	0,002
4 klasė	11	105,1	13,0	67,77	102	101,5	12,3	55,84	442,500	-1,148	0,251
Viso	34	107,2	13,8	134,99	179	99,9	13,4	101,68	2091,500	-2,890	0,004
5 klasė	10	111,7	9,9	77,15	95	99,6	15,9	50,46	233,500	-2,638	0,008
6 klasė	13	113,3	10,7	61,42	71	101,4	12,3	39,04	215,500	-3,045	0,002
7 klasė	10	114,2	9,7	42,45	48	100,6	15,3	26,80	110,500	-2,668	0,008
5-7 klasės	33	113,1	9,8	181,17	214	100,5	14,6	115,18	1644,500	-4,940	0,000

3.68 lentelė. NMPP matematikos rodikliais atrinktų DMP mokinių Nominavimo rodiklių palyginimas.

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
3 klasė	4	25,00	14,832	172,63	183	4,32	7,354	92,28	51,500	-3,111	0,002
4 klasė	3	8,67	6,429	80,50	108	5,19	6,854	55,32	88,500	-1,355	0,175
Viso	7	18,00	14,142	248,57	286	4,71	7,212	144,51	290,000	-3,320	0,001
5 klasė	4	11,00	0,816	78,25	77	2,31	3,126	39,06	5,000	-3,352	0,001
6 klasė	2	10,50	2,121	30,75	31	3,19	3,544	16,11	3,500	-2,106	0,035
5-6 klasės	6	10,83	1,169	108,50	108	2,56	3,259	54,67	18,000	-3,980	0,000

3.69 lentelė. NMPP skaitymo rodikliais atrinktų DMP mokinių Nominavimo rodiklių palyginimas 3-4 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
3 klasė	41	12,37	11,128	132,30	141	2,69	5,466	79,63	1217,500	-5,962	0,000
4 klasė	11	9,64	6,786	78,73	98	4,93	6,732	52,34	278,000	-2,658	0,008
Viso	52	11,79	10,365	205,81	236	3,64	6,133	130,99	2948,000	-6,060	0,000

3.70 lentelė. NMPP skaitymo rodikliais atrinktų DMP mokinių lietuvių k. mokytojų nominavimo rodiklių palyginimas 5-7 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	3	7,00	6,557	38,00	43	1,86	3,189	22,49	21,000	-2,115	0,034
6 klasė	4	5,25	6,850	21,38	29	3,03	4,594	16,40	40,500	-1,040	0,298
7 klasė	3	5,00	5,000	4,67	5	3,60	4,827	4,40	7,000	-0,153	0,879

5-7 klasės	10	5,70	5,618	60,10	77	2,42	3,878	41,91	224,000	-2,310	0,021
------------	----	------	-------	-------	----	------	-------	-------	---------	--------	-------

3.71 lentelė. NMPP pasaulio pažinimo rodikliais atrinktų DMP mokinių gamtos ir žmogaus dalyko mokytojų nominavimo rodiklių palyginimas 5-6 klasėse

	DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	8	6,50	6,000	42,25	54	2,41	3,282	29,91	130,000	-1,890	0,059
6 klasė	7	5,71	4,231	21,50	26	3,65	4,118	15,79	59,500	-1,398	0,162
5-6 klasės	15	6,13	5,083	64,17	80	2,81	3,597	44,97	357,500	-2,535	0,011

3.72 lentelė. NMPP matematikos rodikliais atrinktų DMP mokinių rangavimo rodiklių palyginimas 3-7 klasėse

	DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
3 klasė	2	33,00	0,0	59,50	108	39,09	19,764	55,43	100,000	-0,181	0,856
4 klasė	3	55,33	12,5	77,83	106	44,46	15,328	54,35	90,500	-1,270	0,204
Viso	5	46,40	15,1	132,20	210	41,87	17,843	107,42	404,000	-0,883	0,377
5 klasė	4	50,25	9,0	78,63	89	32,03	12,471	45,58	51,500	-2,413	0,016
6 klasė	6	58,33	4,0	77,75	79	33,29	12,948	40,36	28,500	-3,584	0,000
7 klasė	2	65,50	10,6	55,50	55	34,38	12,470	28,04	2,000	-2,302	0,021
5-7 klasės	12	56,83	8,4	212,21	223	33,06	12,620	112,93	207,500	-4,943	0,000

3.73 lentelė. NMPP skaitymo rodikliais atrinktų DMP mokinių rangavimo rodiklių palyginimas 3-4 klasėse

	DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
3 klasė	23	40,61	18,6	56,13	82	39,62	20,2	52,12	871,000	-0,563	0,574
4 klasė	11	47,09	14,7	60,45	96	43,95	14,9	53,26	457,000	-0,729	0,466
Viso	34	42,71	17,5	107,93	176	42,13	17,6	105,03	2909,500	-0,255	0,799

3.74 lentelė. NMPP skaitymo rodikliais atrinktų DMP mokinių lietuvių k. rangavimo rodiklių palyginimas 5-7 klasėse

	DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	6	49,67	18,6	47,42	53	30,40	14,6	28,03	54,500	-2,727	0,006
6 klasė	12	41,08	16,6	57,42	67	30,76	15,8	36,88	193,000	-2,883	0,004
7 klasė	6	34,83	16,5	29,67	38	25,84	7,2	21,37	71,000	-1,482	0,138
5-7 klasės	24	41,67	17,2	133,94	158	29,46	13,8	85,05	877,500	-4,297	0,000

3.75 lentelė. NMPP pasaulio pažinimo rodikliais atrinktų DMP mokinių gamtos ir žmogaus rangavimo rodiklių palyginimas 5-7 klasėse

	DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	10	48,60	21,9	50,65	63	31,78	13,6	34,83	178,500	-2,214	0,027
6 klasė	8	48,13	17,6	59,56	64	29,09	12,8	33,62	71,500	-3,398	0,001
5-6 klasės	18	48,39	19,6	108,17	127	30,43	13,2	68,02	510,000	-3,863	0,000

Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių atpažinimo (atrankos kriterijų) efektyvumui įvertinti buvo skaičiuojamos sąsajos su mokyklos pasiekimais (pažymiais). Šie duomenys pateikiami 3.76 – 3.115 lentelėse.

3.76 lentelė. CFT 20R koreliacija su pasiekimais pradinėse klasėse

	Lietuvių		Matematika		Pasaulio pažinimas		N
	spearman	p	spearman	p	Spearman	p	
2 klasė	0,324	0,000	0,364	0,000	0,195	0,000	523
3 klasė	0,308	0,000	0,376	0,000	0,227	0,000	493
4 klasė	0,337	0,000	0,354	0,000	0,220	0,000	316
Pradinėse klasėse (2-4)	0,319	0,000	0,364	0,000	0,212	0,000	1332

3.77 lentelė. CFT20R kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių lietuvių k. pasiekimų pasiskirstymas pradinėse klasėse

	2 klasė				3 klasė				4 klasė				Viso			
	DMP		Kiti		DMP		Kiti		DMP		Kiti		DMP		Kiti	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Patenk.	1	3,1	33	6,7	2	4,3	31	7,0	-	-	43	14,6	3	3,0	107	8,7
Pagr.	9	28,1	243	49,5	13	27,7	201	45,1	8	36,4	140	47,6	30	29,7	584	47,4
Aukšt.	22	68,8	215	43,8	32	68,1	214	48,0	14	63,6	111	37,8	68	67,3	540	43,9
Viso	32		491		47		446		22		294		101		1 231	

3.78 lentelė. CFT20R kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių lietuvių k. pasiekimų palyginimas pradinėse klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
2 klasė	32	2,66	0,545	324,13	491	2,37	0,607	257,95	5 868,000	-2,692	0,007
3 klasė	47	2,64	0,568	291,84	446	2,41	0,618	242,27	8 373,500	-2,547	0,011
4 klasė	22	2,64	0,492	204,36	294	2,23	0,687	155,07	2 225,000	-2,675	0,007
Viso	101	2,64	0,540	818,11	1231	2,35	0,634	654,06	46 852,500	-4,589	0,000

3.79 lentelė. CFT20R kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių matematikos pasiekimų pasiskirstymas pradinėse klasėse

	2 klasė				3 klasė				4 klasė				Viso			
	DMP		Kiti		DMP		Kiti		DMP		Kiti		DMP		Kiti	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Patenk.	-	-	15	3,1	-	-	24	5,4	-	-	23	7,8	-	-	62	5,0
Pagr.	5	15,6	212	43,2	8	17,0	165	37,0	3	13,6	146	49,7	16	15,8	523	42,5
Aukšt.	27	84,4	264	53,8	39	83,0	257	57,6	19	86,4	125	42,5	85	84,2	646	52,5
Viso	32		491		47		446		22		294		101		1 231	

3.80 lentelė. CFT20R kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių matematikos pasiekimų palyginimas pradinėse klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
2 klasė	32	2,84	0,369	338,31	491	2,51	0,558	257,03	5 414,000	-3,390	0,001
3 klasė	47	2,83	0,380	305,59	446	2,52	0,598	240,83	7 727,500	-3,445	0,001
4 klasė	22	2,86	0,351	224,52	294	2,35	0,620	153,56	1 781,500	-3,928	0,000
Viso	101	2,84	0,367	866,41	1231	2,47	0,592	650,10	41 975,000	-6,198	0,000

3.81 lentelė. CFT20R kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių pasaulio pažinimo pasiekimų pasiskirstymas pradinėse klasėse

	2 klasė				3 klasė				4 klasė				Viso			
	DMP		Kiti		DMP		Kiti		DMP		Kiti		DMP		Kiti	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Patenk.	-	-	7	1,4	-	-	11	2,5	-	-	21	7,1	-	-	39	3,2
Pagr.	9	28,1	172	35,0	10	21,3	135	30,3	3	13,6	133	45,2	22	21,8	440	35,7
Aukšt.	23	71,9	312	63,5	37	78,7	300	67,3	19	86,4	140	47,6	79	78,2	752	61,1
Viso	32		491		47		446		22		294		101		1 231	

3.82 lentelė. CFT20R kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių pasaulio pažinimo pasiekimų palyginimas pradinėse klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
2 klasė	32	2,72	0,457	283,44	491	2,62	0,514	260,60	7 170,000	-0,993	0,321
3 klasė	47	2,79	0,414	273,72	446	2,65	0,527	244,18	9 225,000	-1,670	0,095
4 klasė	22	2,86	0,351	216,89	294	2,40	0,621	154,13	1 949,500	-3,490	0,000
Viso	101	2,78	0,415	776,18	1231	2,58	0,554	657,50	51 088,000	-3,524	0,000

3.83 lentelė. CFT 20R koreliacija su pasiekimais 5-7 klasėse

	5 klasė			6 klasė			7 klasė			Viso		
	R	p	n	r	p	N	R	P	n	r	p	N
Lietuvių	0,445	0,000	275	0,384	0,000	341	0,513	0,000	255	0,440	0,000	871
Matematika	0,557	0,000	275	0,426	0,000	341	0,584	0,000	255	0,490	0,000	871
Gamta (5-6 klasės)	0,429	0,000	275	0,293	0,000	341	-	-	-	0,336	0,000	616
Fizika (7 klasė)	-	-	-	-	-	-	0,546	0,000	255	-	-	-
Biologija (7 klasė)	-	-	-	-	-	-	0,354	0,000	255	-	-	-

3.84 lentelė. CFT20R kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių lietuvių k. pažymių palyginimas 5-7 klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	31	8,48	1,458	180,55	244	7,61	1,488	132,59	2463,000	-3,223	0,001
6 klasė	19	8,63	1,212	244,76	322	7,30	1,659	166,65	1657,500	-3,409	0,001
7 klasė	32	8,94	1,216	185,09	223	7,51	1,616	119,81	1741,000	-4,758	0,000
Viso	82	8,70	1,312	612,76	789	7,45	1,599	417,63	17854,500	-6,795	0,000

3.85 lentelė. CFT20R kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių matematikos pažymių palyginimas 5-7 klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	p
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	31	9,03	1,080	200,52	244	7,86	1,324	130,06	1844,000	-4,779	0,000
6 klasė	19	9,11	0,875	272,84	322	7,38	1,588	164,99	1124,000	-4,715	0,000
7 klasė	32	8,91	1,058	195,97	223	7,26	1,555	118,25	1393,000	-5,672	0,000
Viso	82	9,00	1,018	663,62	789	7,49	1,520	412,34	13684,000	-8,778	0,000

3.86 lentelė. CFT20R kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių gamtos ir žmogaus pažymių palyginimas 5-7 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	31	9,00	1,155	162,97	244	8,64	1,115	134,83	3008,000	-1,926	0,054
6 klasė	19	9,32	0,946	253,74	322	8,08	1,460	166,12	1487,000	-3,858	0,000
Viso	50	9,12	1,081	409,92	566	8,32	1,350	299,54	9079,000	-4,327	0,000

3.87 lentelė. CFT20R kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių fizikos pažymių palyginimas 7 klasėje

n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	p
	M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
32	9,16	1,051	185,86	223	7,95	1,346	119,70	1716,500	-4,861	0,000

3.88 lentelė. CFT20R kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių biologijos pažymių palyginimas 7 klasėje:

n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	p
	M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
32	9,03	0,967	166,48	223	8,25	1,318	122,48	2336,500	-3,248	0,001

3.89 lentelė. Nominavimo rodiklių koreliacija su pasiekimais pradinėse klasėse

	Lietuvių		Matematika		Pasaulio pažinimas		N
	spearman	p	spearman	p	Spearman	p	
2 klasė	0,370	0,000	0,312	0,000	0,343	0,000	513
3 klasė	0,348	0,000	0,324	0,000	0,232	0,000	567
4 klasė	0,479	0,000	0,509	0,000	0,515	0,000	326
Pradinėse klasėse (2-4)	0,385	0,000	0,362	0,000	0,337	0,000	1406

3.90 lentelė. Nominavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių lietuvių kalbos pažymių palyginimas 2-4 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
2 klasė	24	2,75	0,532	344,35	489	2,35	0,610	252,71	3771,500	-3,312	0,001
3 klasė	49	2,69	0,585	376,68	518	2,25	0,687	275,23	8149,500	-4,539	0,000
4 klasė	14	2,93	0,267	261,18	312	2,15	0,676	159,12	816,500	-4,352	0,000
Viso	87	2,75	0,533	969,22	1319	2,27	0,661	685,97	34259,000	-6,950	0,000

3.91 lentelė. Nominavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių matematikos pažymių palyginimas 2-4 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
2 klasė	24	2,79	0,509	328,27	489	2,49	0,562	253,50	4157,500	-2,760	0,006
3 klasė	49	2,78	0,511	366,21	518	2,40	0,664	276,22	8662,500	-4,112	0,000
4 klasė	14	2,93	0,267	250,50	312	2,28	0,637	159,60	966,000	-3,925	0,000
Viso	87	2,80	0,478	936,45	1319	2,40	0,627	688,13	37110,000	-6,194	0,000

3.92 lentelė. Nominavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių pasaulio pažinimo pažymių palyginimas 2-4 klasėse

		DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P	
2 klasė	24	2,96	0,204	339,96	489	2,61	0,518	252,93	3877,000	-3,356	0,001	
3 klasė	49	2,71	0,500	318,07	518	2,55	0,600	280,78	11021,500	-1,788	0,074	
4 klasė	14	3,00	0,000	256,00	312	2,32	0,626	159,35	889,000	-4,184	0,000	
Viso	87	2,83	0,409	885,65	1319	2,52	0,588	691,49	41529,500	-4,986	0,000	

3.93 lentelė. Nominavimo rodiklių koreliacija su atitinkamo dalyko pažymiais 5-7 klasėse

	5 klasė			6 klasė			7 klasė			Viso		
	R	p	n	r	p	N	R	P	n	r	p	N
Lietuvių	0,467	0,000	179	0,479	0,000	199	0,496	0,000	123	0,477	0,000	501
Matematika	0,588	0,000	157	0,541	0,000	158	0,447	0,000	168	0,531	0,000	483
Gamta (5-6 klasės)	0,393	0,000	197	0,457	0,000	241	-	-	-	0,427	0,000	438
Fizika (7 klasė)	-	-	-	-	-	-	0,599	0,000	41	-	-	-
Biologija (7 klasė)	-	-	-	-	-	-	0,342	0,000	148	-	-	-

3.94 lentelė. Nominavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių lietuvių kalbos pažymių palyginimas 5-7 klasėse

		DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P	
5 klasė	20	9,05	0,887	164,93	197	7,56	1,523	103,32	851,500	-4,262	0,000	
6 klasė	24	8,67	1,373	182,21	229	7,29	1,721	121,21	1423,000	-3,945	0,000	
7 klasė	29	9,00	0,802	131,66	146	7,44	1,554	79,33	851,000	-5,177	0,000	
Viso	73	8,90	1,043	479,14	572	7,42	1,614	303,07	9479,500	-7,736	0,000	

3.95 lentelė. Nominavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių Matematikos pažymių palyginimas 5-7 klasėse

		DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	p	
5 klasė	20	9,50	0,607	181,48	197	7,79	1,364	101,64	520,500	-5,549	0,000	
6 klasė	24	8,79	1,103	188,13	229	7,32	1,592	120,59	1281,000	-4,376	0,000	
7 klasė	29	8,34	1,421	120,69	146	7,05	1,579	81,51	1169,000	-3,865	0,000	
Viso	73	8,81	1,221	471,88	572	7,42	1,539	304,00	10010,000	-7,381	0,000	

3.96 lentelė. Nominavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių Gamtos pažymių palyginimas 5-6 klasėse

		DMP				Kiti						
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P	
5 klasė	20	9,30	0,801	155,50	197	8,38	1,143	104,28	1040,000	-3,592	0,000	
6 klasė	24	9,42	0,717	198,75	229	7,86	1,520	119,48	1026,000	-5,159	0,000	
Viso	44	9,36	0,750	354,28	426	8,10	1,381	223,23	4145,500	-6,255	0,000	

3.97 lentelė. Nominavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių Fizikos ir biologijos pažymių palyginimas 7 klasėje

DMP					Kiti						
n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	p	
Fizika											
	9,28	29	0,702	134,72	146	7,82	1,365	78,72	762,000	-5,582	0,000
Biologija											
	9,10	29	1,012	123,47	146	7,93	1,383	80,96	1088,500	-4,223	0,000

3.98 lentelė. Rangavimo rodiklių koreliacija su pasiekimais pradinėse klasėse

	Lietuvių		Matematika		Pasaulio pažinimas		
	spearman	p	spearman	p	Spearman	p	n
2 klasė	0,452	0,000	0,336	0,000	0,352	0,000	465
3 klasė	0,375	0,000	0,410	0,000	0,314	0,000	456
4 klasė	0,495	0,000	0,515	0,000	0,532	0,000	294
Pradinėse klasėse (2-4)	0,431	0,000	0,405	0,000	0,378	0,000	1215

3.99 lentelė. Rangavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių lietuvių kalbos pažymių palyginimas 2-4 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
2 klasė	22	2,91	0,294	343,32	443	2,35	0,609	227,52	2446,000	-4,421	0,000
3 klasė	44	2,68	0,518	286,32	412	2,35	0,635	222,33	6520,000	-3,411	0,000
4 klasė	18	2,72	0,461	206,28	276	2,18	0,685	143,67	1426,000	-3,316	0,001
Viso	84	2,75	0,462	818,69	1131	2,31	0,641	592,35	29804,000	-6,333	0,000

3.100 lentelė. Rangavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių matematikos pažymių palyginimas 2-4 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
2 klasė	22	2,86	0,351	309,39	443	2,49	0,568	229,21	3192,500	-3,122	0,002
3 klasė	44	2,89	0,321	299,95	412	2,49	0,606	220,87	5920,000	-4,352	0,000
4 klasė	18	2,78	0,428	202,06	276	2,30	0,650	143,94	1502,000	-3,113	0,002
Viso	84	2,86	0,352	813,14	1131	2,44	0,607	592,76	30270,000	-6,284	0,000

3.101 lentelė. Rangavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių pasaulio pažinimo pažymių palyginimas 2-4 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
2 klasė	22	2,91	0,294	298,68	443	2,60	0,522	229,74	3428,000	-2,794	0,005
3 klasė	44	2,86	0,347	278,23	412	2,60	0,547	223,19	6876,000	-3,165	0,002
4 klasė	18	2,89	0,323	212,39	276	2,35	0,623	143,27	1316,000	-3,733	0,000
Viso	84	2,88	0,326	784,62	1131	2,54	0,567	594,88	32666,000	-5,564	0,000

3.102 lentelė. Rangavimo rodiklių koreliacija su pasiekimais 5-7 klasėse

	5 klasė			6 klasė			7 klasė			Viso		
	r	p	n	r	p	n	r	p	n	r	p	n
Lietuvių	0,619	0,000	243	0,644	0,000	256	0,575	0,000	249	0,610	0,000	748

Matematika	0,778	0,000	225	0,615	0,000	243	0,696	0,000	242	0,679	0,000	710
Gamta (5-6 klasės)	0,591	0,000	244	0,644	0,000	330	-	-	-	0,648	0,000	574
Fizika (7 klasė)	-	-	-	-	-	-	0,727	0,000	103	-	-	-
Biologija (7 klasė)	-	-	-	-	-	-	0,713	0,000	222	-	-	-

3.103 lentelė. Rangavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių lietuvių kalbos pažymių palyginimas 5-7 klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	27	9,22	0,847	231,22	267	7,60	1,510	139,03	1344,000	-5,471	0,000
6 klasė	20	8,70	1,302	276,00	352	7,25	1,669	181,41	1730,000	-3,885	0,000
7 klasė	27	9,26	0,903	215,69	244	7,44	1,623	127,18	1142,500	-5,656	0,000
Viso	74	9,09	1,023	731,85	863	7,41	1,613	446,46	12480,000	-8,847	0,000

3.104 lentelė. Rangavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių Matematikos pažymių palyginimas 5-7 klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	p
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	27	9,44	0,698	241,00	267	7,85	1,335	138,04	1080,000	-6,165	0,000
6 klasė	20	8,70	1,302	272,80	352	7,35	1,615	181,60	1794,000	-3,753	0,000
7 klasė	27	9,00	1,109	212,91	244	7,20	1,554	127,49	1217,500	-5,464	0,000
Viso	74	9,08	1,070	731,09	863	7,46	1,538	446,53	12536,500	-8,845	0,000

3.105 lentelė. Rangavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių Gamtos pažymių palyginimas 5-6 klasėse

	n	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	P
		M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	27	9,70	0,465	222,33	267	8,66	1,089	139,93	1584,000	-4,989	0,000
6 klasė	20	9,40	0,995	287,78	352	8,06	1,473	180,75	1494,500	-4,434	0,000
Viso	47	9,57	0,744	514,63	619	8,32	1,354	319,75	6033,500	-6,889	0,000

3.106 lentelė. Rangavimo kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių Fizikos ir Biologijos pažymių palyginimas 7 klasėje

	DMP			n	Kiti			M-W U	Z	p
	M	SD	Vid.rang.		M	SD	Vid.rang.			
Fizika										
27	9,15	0,770	200,67	244	7,90	1,403	128,84	1548,000	-4,625	0,000
Biologija										
27	9,44	0,801	208,35	244	8,12	1,339	127,99	1340,500	-5,187	0,000

3.107 lentelė. NMPP matematikos ir matematikos mokyklinių pažymių koreliacija 3-4 klasėse:

	rs	P	n
3 klasė	0,225	0,002	182
4 klasė	0,527	0,000	112
Pradinėse klasėse (3-4)	0,401	0,000	294

3.108 lentelė. NMPP kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių Matematikos pasiekimų palyginimas 3-4 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
3 klasė	4	2,25	0,957	99,88	178	2,15	0,706	91,31	322,500	-0,351	0,725
4 klasė	3	2,67	0,577	65,17	109	2,48	0,587	56,26	137,500	-0,532	0,595
Viso	7	2,43	0,787	167,50	287	2,27	0,681	147,01	864,500	-0,692	0,489

3.109 lentelė. NMPP matematikos ir matematikos mokyklinių pažymių koreliacija 5-7 klasėse

	rs	P	n
5 klasė	0,692	0,000	119
6 klasė	0,666	0,000	91
7 klasė	0,715	0,000	58
5-7 klasėse	0,683	0,000	268

3.110 lentelė. NMPP kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių Matematikos pasiekimų palyginimas 5-7 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	N	M	SD	Vid.rang.	N	M	SD	Vid.rang.			
5 klasė	4	9,50	0,577	100,75	115	7,76	1,519	58,58	67,000	-2,459	0,014
6 klasė	8	8,50	0,756	61,56	83	7,49	1,618	44,50	207,500	-1,782	0,075
7 klasė	2	10,00	0,000	55,50	56	7,32	1,630	28,57	4,000	-2,251	0,024
Viso	14	9,00	0,877	201,64	254	7,57	1,581	130,80	838,000	-3,394	0,001

3.111 lentelė. NMPP skaitymo ir lietuvių kalbos mokyklinių pažymių (pasiekimų lygmens) koreliacija 3-7 klasėse

	skaitymas	P	n
3 klasė	0,063	0,403	178
4 klasė	0,438	0,000	111
Pradinėse klasėse (3-4)	0,120	0,042	289
5 klasė	0,608	0,000	115
6 klasė	0,499	0,000	91
7 klasė	0,632	0,000	62
5-7 klasės	0,564	0,000	268

3.112 lentelė. NMPP kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių lietuvių kalbos pasiekimų lygmens palyginimas 3-4 klasėse

	DMP				Kiti				M-W U	Z	P
	n	M	SD	Vid.rang.	n	M	SD	Vid.rang.			
3 klasė	40	2,13	0,853	95,58	138	2,01	0,710	87,74	2517,000	-0,913	0,361
4 klasė	11	2,73	0,467	72,23	100	2,33	0,652	54,22	371,500	-1,956	0,050
Viso	51	2,25	0,821	156,72	238	2,14	0,703	142,49	5471,500	-1,195	0,232

3.113 lentelė. NMPP kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių lietuvių kalbos pažymių palyginimas 5-7 klasėse

	DMP				Kiti						
--	-----	--	--	--	------	--	--	--	--	--	--

	N	M	SD	Vid.rang.	N	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	10	9,20	0,632	94,05	105	7,41	1,504	54,57	164,500	-3,642	0,000
6 klasė	13	8,15	1,068	57,58	78	7,32	1,542	44,07	356,500	-1,742	0,082
7 klasė	10	9,40	0,699	52,00	52	7,19	1,609	27,56	55,000	-3,984	0,000
Viso	33	8,85	1,004	200,61	235	7,33	1,536	125,22	1696,000	-5,321	0,000

3.114 lentelė. NMPP pasaulio pažinimo ir mokyklinių gamtos ir žmogaus pažymių koreliacijas 5-6 klasėse

	rs	P	n
5 klasė	0,557	0,000	120
6 klasė	0,362	0,000	91
5-6 klasės	0,463	0,000	211

3.115 lentelė. NMPP kriterijus: Didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių (DMP) ir bendraklasių gamtos ir žmogaus pažymių palyginimas 5-6 klasėse

	DMP				Kiti						
	N	M	SD	Vid.rang.	N	M	SD	Vid.rang.	M-W U	Z	P
5 klasė	16	9,69	0,704	90,25	104	8,63	1,107	55,92	356,000	-3,831	0,000
6 klasė	14	9,07	0,997	55,04	77	8,48	1,382	44,36	412,500	-1,439	0,150
Viso	30	9,40	0,894	143,08	181	8,57	1,230	99,85	1602,500	-3,729	0,000

Veiksmo tyrime buvo vertinamas ir savo gebėjimų nerealizuojančių mokinių atpažinimo efektyvumas. Kaip ir savo gebėjimus realizuojantys didelį mokymosi potencialą turintys mokiniai, jie gali būti atpažįstami irgi remiantis keliais kriterijais:

- aukšti intelektualiniai gebėjimai, bet mokykliniai pasiekimai vidutiniai ir žemesni vertinant pasiekimų lygmeniu arba NMPP rezultatais;
- mokytojai juos išskiria, kaip turinčius didelio mokymosi potencialo savybes (nominavimu ir rangavimu), bet jų mokykliniai pasiekimai vidutiniai ir žemesni vertinant pasiekimų lygmeniu arba NMPP rezultatais;
- jų NMPP rezultatai dideli, tačiau jų mokykliniai pasiekimai vidutiniai ir žemesni, vertinant mokyklinių pasiekimų lygmeniu.

3.116 lentelėje pateikiamas bendras savo potencialo nerealizuojančių mokinių skaičius, nustatytas besiremiant bet kuriuo iš kriterijų.

3.116 lentelė. Savo potencialo nerealizuojančių mokinių skaičius

2 klasė	n	%
Nerealizuojantys	21	30,4
Realizuojantys	48	69,6
Viso	69	100,0
3 klasė	n	%
Nerealizuojantys	82	51,9
Realizuojantys	76	48,1
Viso	158	100,0
4 klasė viso	n	%
Nerealizuojantys	37	43,0
Realizuojantys	49	57,0
Viso	86	100,0
2-4 klasė viso	n	%
Nerealizuojantys	140	44,7
Realizuojantys	173	55,3
Viso	313	100,0
5 klasė	n	%
Nerealizuojantys	48	59,3
Realizuojantys	33	40,7
Viso	81	100,0
6 klasė	n	%
Nerealizuojantys	43	68,3
Realizuojantys	20	31,7
Viso	63	100,0
7 klasė	n	%
Nerealizuojantys	42	60,9
Realizuojantys	27	39,1
Viso	69	100,0
5-7 klasė viso	n	%
Nerealizuojantys	133	62,4
Realizuojantys	80	37,6
Viso	213	100,0
3-7 klasė viso	n	%
Nerealizuojantys	273	51,9
Realizuojantys	253	48,1
Viso	526	100,0

Nerealizuojantys	0	0,0	1	10,0	1	10,0	1	10,0	3	30,0
Realizuojantys	10	100,0	9	90,0	9	90,0	9	90,0	7	70,0
Viso	10	100,0	10	100,0	10	100,0	10	100,0	10	100,0
3-4 klasė viso	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	4	20,0	4	19,0	3	14,3	5	23,8	9	42,9
Realizuojantys	16	80,0	17	81,0	18	85,7	16	76,2	12	57,1
Viso	20	100,0	21	100,0	21	100,0	21	100,0	21	100,0

Mat – matematika; Sk – skaitymas; Tk – teksto kūrimas; Ksp – kalbos sandaros pažinimas)

3.120 lentelė. Aukštų intelektualinių gebėjimų (CFT 20R kriterijus) savo potencialo nerealizuojančių (NMPP rezultatai) mokinių pasiskirstymas 5-7 klasėse

	Mat		Sk		Tk		Pp		Viso	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
5 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	3	30,0	4	33,3	4	33,3	5	45,5	8	66,7
Realizuojantys	7	70,0	8	66,7	8	66,7	6	54,5	4	33,3
Viso	10	100,0	12	100,0	12	100,0	11	100,0	12	100,0
6 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	2	33,3	3	50,0	2	33,3	5	83,3	5	83,3
Realizuojantys	4	66,7	3	50,0	4	66,7	1	16,7	1	16,7
Viso	6	100,0	6	100,0	6	100,0	6	100,0	6	100,0
7 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	2	33,3	2	33,3	5	71,4	-	-	7	100,0
Realizuojantys	4	66,7	4	66,7	2	28,6	-	-	0	0,0
Viso	6	100,0	6	100,0	7	100,0	-	-	7	100,0
5-7 klasė viso	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	7	31,8	9	37,5	11	44,0	10	58,8	20	80,0
Realizuojantys	15	68,2	15	62,5	14	56,0	7	41,2	5	20,0
Viso	22	100,0	24	100,0	25	100,0	17	100,0	25	100,0

Mat – matematika; Sk – skaitymas; Tk – teksto kūrimas; Pp – pasaulio pažinimas

3.121 lentelė. Išskirtinėmis savybėmis pasižyminčių (mokytojų nominavimo kriterijus) savo potencialo nerealizuojančių (mokykliniai pasiekimai) mokinių pasiskirstymas 2-4 klasėse

	Liet		Mat		Pas paž		Viso	
	n	%	n	%	n	%	n	%
2 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	5	20,8	4	16,7	1	4,2	5	20,8
Realizuojantys	19	79,2	20	83,3	23	95,8	19	79,2
Viso	24	100,0	24	100,0	24	100,0	24	100,0
3 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	12	24,5	9	18,4	13	26,5	15	30,6
Realizuojantys	37	75,5	40	81,6	36	73,5	34	69,4
Viso	49	100,0	49	100,0	49	100,0	49	100,0
4 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	1	7,1	1	7,1	0	0,0	2	14,3
Realizuojantys	13	92,9	13	92,9	14	100,0	12	85,7
Viso	14	100,0	14	100,0	14	100,0	14	100,0
2-4 klasė viso	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	18	20,7	14	16,1	14	16,1	22	25,3
Realizuojantys	69	79,3	73	83,9	73	83,9	65	74,7
Viso	87	100,0	87	100,0	87	100,0	87	100,0

3.122 lentelė. Išskirtinėmis savybėmis pasižyminčių (mokytojų nominavimo kriterijus) savo potencialo nerealizuojančių (mokykliniai pasiekimai) mokinių pasiskirstymas 5-7 klasėse

	Liet		Mat		Gam		Fiz		Bio		Viso	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
5 klasė												
Nerealizuojantys	5	25,0	1	5,0	2	10,0	-	-	-	-	6	30,0
Realizuojantys	15	75,0	19	95,0	18	90,0	-	-	-	-	14	70,0
Viso	20	100,0	20	100,0	20	100,0	-	-	-	-	20	100,0
6 klasė												
Nerealizuojantys	7	29,2	8	33,3	3	12,5	-	-	-	-	10	41,7
Realizuojantys	17	70,8	16	66,7	21	87,5	-	-	-	-	14	58,3
Viso	24	100,0	24	100,0	24	100,0	-	-	-	-	24	100,0
7 klasė												
Nerealizuojantys	7	24,1	13	44,8	-	-	4	13,8	9	31,0	13	44,8
Realizuojantys	22	75,9	16	55,2	-	-	25	86,2	20	69,0	16	55,2
Viso	29	100,0	29	100,0	-	-	29	100,0	29	100,0	29	100,0
5-7 klasė viso												
Nerealizuojantys	19	26,0	22	30,1	5	11,4	-	-	-	-	29	39,7
Realizuojantys	54	74,0	51	69,9	39	88,6	-	-	-	-	44	60,3
Viso	73	100,0	73	100,0	44	100,0	-	-	-	-	73	100,0

3.123 lentelė. Išskirtinėmis savybėmis pasižyminčių (mokytojų nominavimo kriterijus) savo potencialo nerealizuojančių (NMPP rezultatai) mokinių pasiskirstymas 3-4 klasėse

	Mat		Sk		Tk		Ksp		Viso	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
3 klasė										
Nerealizuojantys	2	12,5	0	0,0	0	0,0	3	18,8	5	31,3
Realizuojantys	14	87,5	16	100,0	15	100,0	13	81,3	11	68,8
Viso	16	100,0	16	100,0	15	100,0	16	100,0	16	100,0
4 klasė										
Nerealizuojantys	0	0,0	1	20,0	20,0	20,0	0	0,0	2	40,0
Realizuojantys	5	100,0	4	80,0	80,0	80,0	5	100,0	3	60,0
Viso	5	100,0	5	100,0	100,0	100,0	5	100,0	5	100,0
3-4 klasė viso										
Nerealizuojantys	2	9,5	1	4,8	1	5,0	3	14,3	7	33,3
Realizuojantys	19	90,5	20	95,2	19	95,0	18	85,7	14	66,7
Viso	21	100,0	21	100,0	20	100,0	21	100,0	21	100,0

Mat – matematika; Sk – skaitymas; Tk – teksto kūrimas; Ksp – kalbos sandaros pažinimas

3.124 lentelė. Išskirtinėmis savybėmis pasižyminčių (mokytojų nominavimo kriterijus) savo potencialo nerealizuojančių (NMPP rezultatai) mokinių pasiskirstymas 5-7 klasėse

	Mat		Sk		Tk		Pp		Viso	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
5 klasė										
Nerealizuojantys	1	10,0	5	45,5	2	18,2	6	54,5	8	72,7
Realizuojantys	9	90,0	6	54,5	9	81,8	5	45,5	3	27,3
Viso	10	100,0	11	100,0	11	100,0	11	100,0	11	100,0
6 klasė										
Nerealizuojantys	5	62,5	7	87,5	2	25,0	4	50,0	8	100,0
Realizuojantys	3	37,5	1	12,5	6	75,0	4	50,0	0	0,0
Viso	8	100,0	8	100,0	8	100,0	8	100,0	8	100,0
7 klasė										
Nerealizuojantys	8	72,7	2	18,2	8	72,7	-	-	10	90,9
Realizuojantys	3	27,3	9	81,8	3	27,3	-	-	1	9,1
Viso	11	100,0	11	100,0	11	100,0	-	-	11	100,0

5-7 klasė viso	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	14	48,3	14	46,7	12	40,0	10	52,6	26	86,7
Realizuojantys	15	51,7	16	53,3	18	60,0	9	47,4	4	13,3
Viso	29	100,0	30	100,0	30	100,0	19	100,0	30	100,0

Mat – matematika; Sk – skaitymas; Tk – teksto kūrimas; Pp – pasaulio pažinimas

3.125 lentelė. Išskirtinėmis savybėmis pasižyminčių (mokytojų rangavimo kriterijus) savo potencialo nerealizuojančių (mokykliniai pasiekimai) mokinių pasiskirstymas 2-4 klasėse

	Liet		Mat		Pas paž		Viso	
	n	%	n	%	n	%	n	%
2 klasė								
Nerealizuojantys	2	9,1	3	13,6	2	9,1	5	22,7
Realizuojantys	20	90,9	19	86,4	20	90,9	17	77,3
Viso	22	100,0	22	100,0	22	100,0	22	100,0
3 klasė								
Nerealizuojantys	13	29,5	5	11,4	6	13,6	14	31,8
Realizuojantys	31	70,5	39	88,6	38	86,4	30	68,2
Viso	44	100,0	44	100,0	44	100,0	44	100,0
4 klasė								
Nerealizuojantys	5	27,8	4	22,2	2	11,1	5	27,8
Realizuojantys	13	72,2	14	77,8	16	88,9	13	72,2
Viso	18	100,0	18	100,0	18	100,0	18	100,0
2-4 klasė viso								
Nerealizuojantys	20	23,8	12	14,3	10	11,9	24	28,6
Realizuojantys	64	76,2	72	85,7	74	88,1	60	71,4
Viso	84	100,0	84	100,0	84	100,0	84	100,0

3.126 lentelė. Išskirtinėmis savybėmis pasižyminčių (mokytojų rangavimo kriterijus) savo potencialo nerealizuojančių (mokykliniai pasiekimai) mokinių pasiskirstymas 5-7 klasėse

	Liet		Mat		Gam		Fiz		Bio		Viso	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
5 klasė												
Nerealizuojantys	5	18,5	3	11,1	0	0,0	-	-	-	-	6	22,2
Realizuojantys	22	81,5	24	88,9	27	100,0	-	-	-	-	21	77,8
Viso	27	100,0	27	100,0	27	100,0	-	-	-	-	27	100,0
6 klasė												
Nerealizuojantys	7	35,0	7	35,0	2	10,0	-	-	-	-	8	40,0
Realizuojantys	13	65,0	13	65,0	18	90,0	-	-	-	-	12	60,0
Viso	20	100,0	20	100,0	20	100,0	-	-	-	-	20	100,0
7 klasė												
Nerealizuojantys	6	22,2	10	37,0	-	-	6	22,2	3	11,1	11	40,7
Realizuojantys	21	77,8	17	63,0	-	-	21	77,8	24	88,9	16	59,3
Viso	27	100,0	27	100,0	-	-	27	100,0	27	100,0	27	100,0
5-7 klasė viso												
Nerealizuojantys	18	24,3	20	27,0	2	4,3	-	-	-	-	25	33,8
Realizuojantys	56	75,7	54	73,0	45	95,7	-	-	-	-	49	66,2
Viso	74	100,0	74	100,0	47	100,0	-	-	-	-	74	100,0

3.127 lentelė. Išskirtinėmis savybėmis pasižyminčių (mokytojų rangavimo kriterijus) savo potencialo nerealizuojančių (NMPP rezultatai) mokinių pasiskirstymas 3-4 klasėse

	Mat		Sk		Tk		Ksp		Viso	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
3 klasė										
Nerealizuojantys	4	33,3	4	33,3	3	25,0	4	33,3	5	41,7

Realizuojantys	8	66,7	8	66,7	9	75,0	8	66,7	7	58,3
Viso	12	100,0	12	100,0	12	100,0	12	100,0	12	100,0
4 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	3	60,0	0	0,0	2	40,0	0	0,0	3	60,0
Realizuojantys	2	40,0	3	100,0	3	60,0	3	100,0	2	40,0
Viso	5	100,0	3	100,0	5	100,0	3	100,0	5	100,0
3-4 klasė viso	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	7	41,2	4	26,7	5	29,4	4	26,7	8	47,1
Realizuojantys	10	58,8	11	73,3	12	70,6	11	73,3	9	52,9
Viso	17	100,0	15	100,0	17	100,0	15	100,0	17	100,0

Mat – matematika; Sk – skaitymas; Tk – teksto kūrimas; Ksp – kalbos sandaros pažinimas

3.128 lentelė. Išskirtinėmis savybėmis pasižyminčių (mokytojų rangavimo kriterijus) savo potencialo nerealizuojančių (NMPP rezultatai) mokinių pasiskirstymas 5-7 klasėse

	Mat		Sk		Tk		Pp		Viso	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
5 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	0	0,0	0	0,0	2	40,0	1	20,0	2	40,0
Realizuojantys	5	100,0	5	100,0	3	60,0	4	80,0	3	60,0
Viso	5	100,0	5	100,0	5	100,0	5	100,0	5	100,0
6 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	2	40,0	3	60,0	1	20,0	2	40,0	4	80,0
Realizuojantys	3	60,0	2	40,0	4	80,0	3	60,0	1	20,0
Viso	5	100,0	5	100,0	5	100,0	5	100,0	5	100,0
7 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	1	25,0	0	0,0	3	75,0	-	-	4	100,0
Realizuojantys	3	75,0	4	100,0	1	25,0	-	-	0	0,0
Viso	4	100,0	4	100,0	4	100,0	-	-	4	100,0
5-7 klasė viso	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	4	28,6	3	21,4	6	42,9	3	30,0	10	71,4
Realizuojantys	10	71,4	11	78,6	8	57,1	7	70,0	4	28,6
Viso	14	100,0	14	100,0	14	100,0	10	100,0	14	100,0

Mat – matematika; Sk – skaitymas; Tk – teksto kūrimas; Pp – pasaulio pažinimas

3.129 lentelė. Aukštais NMPP rezultatais išsiskiriančių mokinių (NMPP kriterijus), bet savo potencialo nerealizuojančių (mokykliniai pasiekimai) mokinių pasiskirstymas 3-4 klasėse

	Liet		Mat		Pas paž		Viso	
	n	%	n	%	n	%	n	%
3 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	35	55,6	32	50,8	27	42,9	37	58,7
Realizuojantys	28	44,4	31	49,2	36	57,1	26	41,3
Viso	63	100,0	63	100,0	63	100,0	63	100,0
4 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	13	27,7	13	27,7	14	29,8	18	38,3
Realizuojantys	34	72,3	34	72,3	33	70,2	29	61,7
Viso	47	100,0	47	100,0	47	100,0	47	100,0
3-4 klasė viso	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	48	43,6	45	40,9	41	37,3	55	50,0
Realizuojantys	62	56,4	65	59,1	69	62,7	55	50,0
Viso	110	100,0	110	100,0	110	100,0	110	100,0

3.130 lentelė. Aukštais NMPP rezultatais išsiskiriančių mokinių (NMPP kriterijus), bet savo potencialo nerealizuojančių (mokykliniai pasiekimai) mokinių pasiskirstymas 5-7 klasėse

	Liet		Mat		Gam		Fiz		Bio		Viso	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
5 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	5	17,9	4	14,3	2	7,1	-	-	-	-	7	25,0
Realizuojantys	23	82,1	24	85,7	26	92,9	-	-	-	-	21	75,0
Viso	28	100,0	28	100,0	28	100,0	-	-	-	-	28	100,0
6 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	16	57,1	11	39,3	6	21,4	-	-	-	-	17	60,7
Realizuojantys	12	42,9	17	60,7	22	78,6	-	-	-	-	11	39,3
Viso	28	100,0	28	100,0	28	100,0	-	-	-	-	28	100,0
7 klasė	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	1	9,1	2	18,2	-	-	1	9,1	0	0,0	2	18,2
Realizuojantys	10	90,9	9	81,8	-	-	10	90,9	11	100,0	9	81,8
Viso	11	100,0	11	100,0	-	-	11	100,0	11	100,0	11	100,0
5-7 klasė viso	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Nerealizuojantys	22	32,8	17	25,4	8	14,3	-	-	-	-	26	38,8
Realizuojantys	45	67,2	50	74,6	48	85,7	-	-	-	-	41	61,2
Viso	67	100,0	67	100,0	56	100,0	-	-	-	-	67	100,0

3. Veiksmo tyrimo dalyvių patirties apibendrinimas

Nuo projekto pradžios iki pabaigos besitęsusi mokyklų vadovų ir mokytojų patirties stebėseną atvedė iki kelių apibendrintų temų. Žemiau pateiktame paveikslėlyje jos vizualizuotos MAXQDA kokybinių duomenų analizės programos įrankių pagalba. Kaip matyti, kiekvieną projekto etapą atskleidžia specifinės temos. Jos užfiksuoja svarbiausias projekto dalyvių refleksijas, pastebėjimus. 1 pav. pavaizduotas dalyvių patirties temų ir potemių žemėlapis

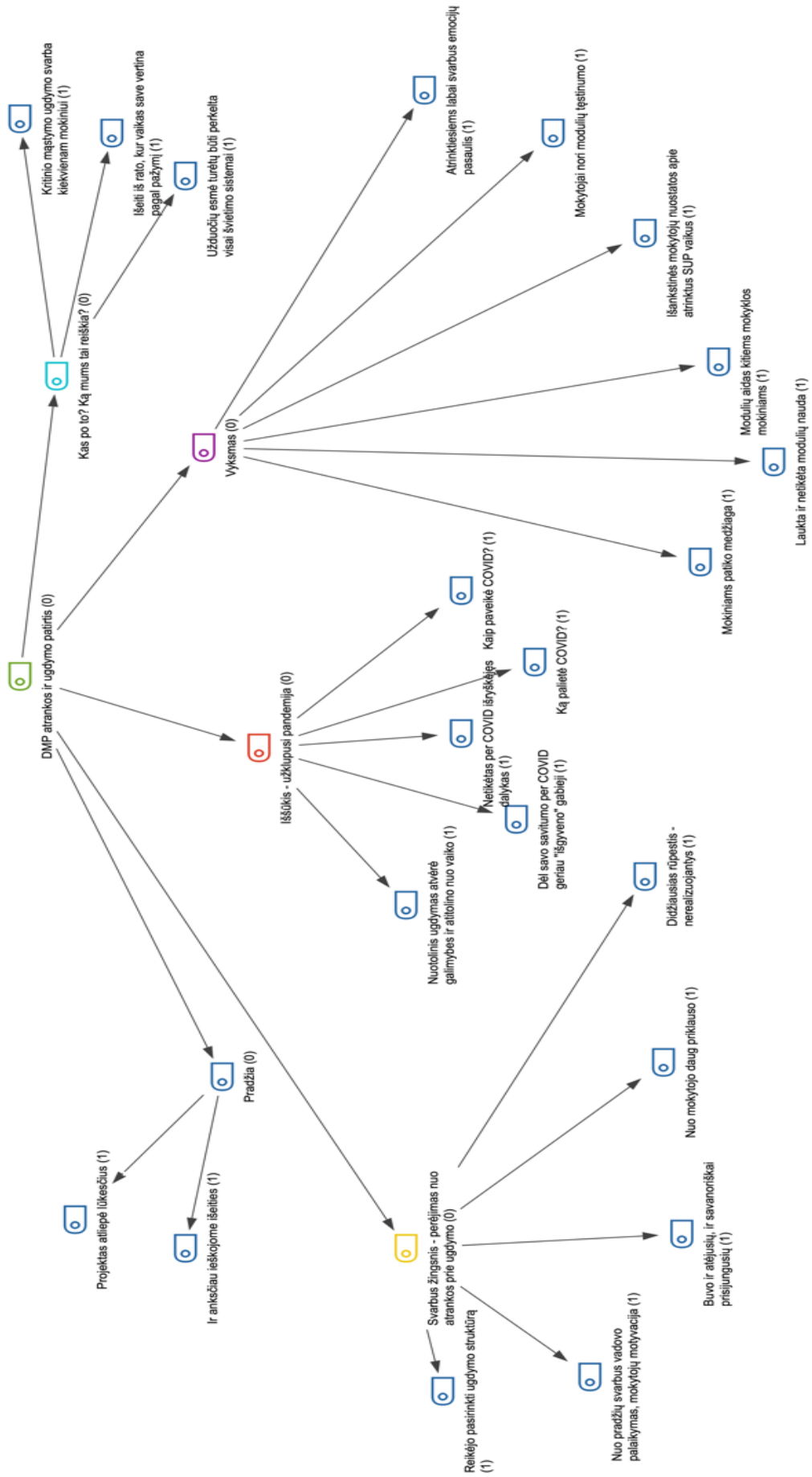
Projekto dalyvių patirtis leido suformuluoti tokias išvalgas (skliausteliuose ar kabutėse pateiktos autentiškos mokytojų ar mokinių citatos, kalba netaisyta):

- Projekto siekiniai atliepė subrandintus mokytojų lūkesčius. Ne kartą teko girdėti, kad ir iki išgirstant apie šio projekto užmanymą, mokytojai ir ugdymo specialistai ieškojo įvairiausių išeičių, kaip mokyti aukštesnių gebėjimų / greit išmokstančius vaikus. Jos įgydavo „*olimpiadinio būrelio*“, „*licėjinės klasės*“ ar „*dalyko fakultatyvo*“ pavidalus. Visgi papildomų išteklių paieška mokytojui keldavo iššūkį, kartais ir nuovargį. Tai buvo akstinas įsijungti į projekto veiklas.
- Projekto pradžios katalizatorius – akivaizdžiai išreikštas mokyklos vadovybės palaikymas, daugumos mokytojų motyvacija [„*projektas negali laikytis ant pavienės iniciatyvos. Tam turi būti bendra palanki atmosfera*“]. Galbūt tai paaiškina, kodėl klasės netolygiai dalyvavo atrankoje – vienur įsitraukė beveik visi mokiniai, kitur vos keletas. Tai ypatingai ryšku pradinėse klasėse, kurias moko viena/-s mokytoja/-s.
- Atrankos etapas išryškino dvikrypčius mokinių norus – viena dalis atrankoje dalyvavusių vaikų mokslo metų pradžioje pasirinko kitokius būrelius ar užsiėmimus. Tokios tendencijos prevencija turėtų būti kiek įmanoma ankstesnis atrinktųjų sąrašo paskelbimas, kad vaikai su tėvais turėtų laiko surikiuoti papildomo ugdymo veiklas, turėtų laiko apsispręsti - kokiems gebėjimams, gebėjimui ar talentui skirti jėgas? Kita gi mokinių grupė, atvirkesčiai, dėl įvairiausių priežasčių nedalyvavusi atrankoje, nuo rudens panorė įsitraukti į procesą, kartu su tėvais vis klausdavo „*ar dar galima?*“. Manytina, kad pasitarnavo ir iš-lūpų-į-lūpas keliavę įspūdžiai apie patrauklias modulių užduotis, ir po atostogų subrendęs ketinimas stipriau mokytis.
- Nepriklausomai nuo mokytojo patirties, tekdavo ilgėliau pagalvoti apie moduliams tinkamiausią ugdymo struktūrą. Aukštos kompetencijos mokytojai, anksčiau savo darbe teikę pirmenybę papildomo ugdymo pamokoms, minėjo, kad „*po jų vis nubyrėdavo mokinių*“, tad teko pergaltvoti savo veiklą ir pereiti prie užduočių integravimo į įprastines pamokas. Mokytojai-naujokai atidžiai klausydavosi kolegų nuomonės. Galima prieiti išvados, kad didesnę mokymosi potencialą turinčių mokinių ugdymas kilsteli mokytojų kompetenciją ir išplečia profesinių įgūdžių ribas.
- Atskiros dėmesio nusipelnė pandemijos nulemtas nuotolinis mokymosi patirtis. Projekto dalyviams tai buvo „*klausimas be atsakymo*“, „*visiška nežinia*“. Šio iššūkio įveika paliko savitą įspaudą. Visi be išimties mokytojai ir mokiniai mini padidėjusį mokymosi krūvį, kontrastingą slinktį „*saviizoliacija-grįžimas į mokyklą*“. Tuo pačiu nuotolinis atvėrė daugiau galimybių operuoti mokomąją medžiagą. Kartu stebėtas netikėtas reiškinys, kad „*su moduliais dirbantys mokiniai išspręsdavo sunkesnius uždavinius, bet strigdavo ant paprastesnių*“. Trūkstamas akivaizdus kontakto, būdavo sunku išsiaiškinti, ar tai neatidumo, ar užsilikusio spragų bėdos. Atotrūkį nuo mokinio pažymėdavo labai dažnas mokytojas: „*nežinau, kiek liko už kadro*“, „*nejaučiau vaiko*“, „*nesuprantu, o kiek jie paėmė iš to, ką sakiau?*“, „*nėra kūno kalbos – neaišku, supranta tave ar ne?*“. Labiausiai pandemijos metu nukentėjo gamtos ir socialiniai mokslai, kurių pamokų kiekis buvo sumažintas nuo keleto iki vos vienos-kitos. Apibendrinant aukštesnių gebėjimų mokinių įspūdžius, daugumai jų nuotolinis mokymasis išėjo į naudą: „*buvo galima daugiau laiko skirti įdomiems dalykams*“, „*labiau koncentruotis į pamoką, o ne klasiokų valdymą*“. Mokytojų požiūriu, DMP vaikai turbūt sėkmingiau išgyveno

nuotolį, nes klasės kontekste jie „*truputėlį jausdavosi baltos varnos, o per ekraną tai nesvarbu*“.

- Sunkiausiai pasiekiami ir didžia dalimi nepasiekta mokinių grupė – savo gebėjimų nerealizuojantys vaikai. Būtent dėl jų daugelis mokytojų viltingai ėmėsi dalyvauti projekte, patyrė pridedamąjį atrankos ir modulių vertę, tačiau išibėgėjęs veikloms, negalėjo tvirtai pasakyti, kad „*pavyko atrakinti šiuos vaikus*“. Nerealizuojantys savo gebėjimų mokiniai ir anksčiau būdavo atsiskyrę nuo klasės, ir projekto eigoje funkcionavo kaip atskira grupė. Mokytojams krito į akis „*praraja tarp proto ir veiksmų*“, „*nusvirdavo rankos, kai viską aiškiai suvokdamas nedirba*“ ar visai neatvyksta į pamokas. Didžiausias rūpestis – „*užnorinti*“, „*motyvuoti*“ tokius gabius mokinius. Šiuo atžvilgiu mokytojams pritrūkdavo jėgų ir išteklių.
- Aukščiau įvardyta įžvalga nuosekliai sukelia ir sekantį pastebėjimą – norint paveikiai ugdyti aukštesnių gebėjimų vaikus, būtina skirti dėmesį jų emocijoms, ne tik intelektiniam potencialui. Gebėjimų nerealizavimas dažnai atsiliepia mokinių nemaloniomis emocijomis iki pykčio protrūkių, priešpriešos su mokytoju ir kitais mokiniais, išankstinės nesėkmės įsitikinimo „*nedarysiu, nes nepavyks*“. Šiuo atžvilgiu mokytojai įvardija, kad reikalingos daugiakryptės pastangos. Visų pirma, pasirūpinti, kad mokinio neslėgtų ar kuo mažiau slėgtų emociniai sunkumai, mokyti problemų įveikos, atskleisti psichologinio atsparumo išteklius. Emocinių sunkumų šaltiniu būdavo įvardijama nepalanki šeiminė situacija (tėvų nesantaika, skyrybos, darbo netektis, skirtingas tėvų požiūris į mokymosi reikšmę), pernelyg aukšti reikalavimai sau, akademinio identiteto nebuvimas. Sumažinti tokius sunkumus padeda mokytojų tarpusavio ir platesnio pedagogų rato bendradarbiavimas, įtraukiant socialinius pedagogus, psichologus, bei nuolatinės tęstinės pastangos pasiekti sutarimo su mokinio tėvais.
- Mokytojams labai sunku atsisakyti savo išankstinės nuostatos, kad aukštesni intelektualiai gebėjimai yra būdingi ir specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau tekste – SUP) turintiems vaikams. Dažnai girdėtas nustebimas „*jis gi speciukas!*“, atrinktų mokinių sąrašė pamačius tokius mokinius. Ir tai nutikdavo nepaisant nagrinėtos projektinės medžiagos apie gabių vaikų tipus, įvairiopa bendrųjų ir specifinių gebėjimų sanklodą. Taigi ir šiuo atveju tenka konstatuoti, kad įgytas žinojimas ne iškart perkeliamas į mokytojavimo praktiką.
- Mokytojai iš esmės labai teigiamai įvertino aukštesniems gebėjimams skirtus dalykų modulius: „*pradinukai labai džiaugiasi*“, „*matematikams ir lietuvių kalbos mokytojams tikrai tiko ir patiko*“, „*labai įdomios kūrybinės užduotys*“. Mokinių išpūdziai tilpo į „*įdomu*“, „*panaudojama*“, „*noriu dirbti*“, „*moduliai labai padėjo stojant į licėjų*“. Kiek kitokia nuomonė lydėjo gamtos mokslų modulį, mokytojų žvilgsniu labiausiai taikytiną geografijos pamokoms. Netikėtas atradimas buvo tai, kad su moduliais susipažinę jaunesnio mokyklinio amžiaus mokiniai savo sprendimais ir atsakymais pralenkdavo vyresnius. Žvelgiant iš psichologo perspektyvos, tai girdisi kaip efektyvus akademinio saviveiksmingumo plėtojimo būdas. Vienareikšmis mokytojų pageidavimas – kad būtų tęsiama galimybė prieiti prie modulių medžiagos.
- Dalyvavimas projekte pažadino platesnę mokyklų vadovų ir mokytojų refleksiją apie tai, kad projekto modulių siekiamybė ugdyti kritinį mąstymą turi būti diegiama ne tik atrinktiems aukštesnių gebėjimų vaikams, bet ir visiems mokiniams. Girdėjosi obalsis, kad bendrojo ugdymo programos orientuoja į žinių atkartojimą, o ne „*analizavimą, apibendrinimą, ... išvadų darymą ar hipotezių kelimą*“. Kritinė mąstysena lieka už skliaustelių, bijoma spėti ar išvis pareikšti savo nuomonę. Kaip sakė viena itin įsitraukusi ir entuziastinga projekto dalyvė, „*dažnai mokinys siekia tik aukšto pažymio, vienintelio teisingo atsakymo ir pagal jo balus įvertina save*“. Jaučiama reikmė išėiti iš tokio rato.

Hierarchical Code-Subcodes Model

1 pav. Dalyvių patirties temų ir potemių žemėlapis